

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/2196 НА КОМИСИЯТА**от 24 ноември 2017 година****за установяване на Мрежов кодекс относно извънредните ситуации и възстановяването на електроснабдяването****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003 ⁽¹⁾, и по-специално член 6, параграф 11 от него,

като има предвид, че:

- (1) Напълно функциониращият и взаимосвързан вътрешен енергиен пазар е от решаващо значение за поддържането на сигурността на енергийните доставки, повишаването на конкурентоспособността и гарантирането на възможност за всички потребители да купуват енергия на достъпни цени.
- (2) В Регламент (ЕО) № 714/2009 се определят недискриминационни правила, регулиращи достъпа до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия, с цел да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар на електроенергия.
- (3) Регламент (ЕС) 2017/1485 на Комисията ⁽²⁾ определя хармонизирани правила относно експлоатацията на системата за оператори на преносни системи („ОПС“), координатори за регионалната сигурност („КРС“), оператори на разпределителната система („ОРС“) и значителни потребители на електроенергийната мрежа („ЗПЕМ“). В него са набелязани различни критични състояния на системата (нормално състояние, състояние на повишено внимание, извънредно състояние, състояние на прекъсване на електроснабдяването и възстановяване). Той включва също така изисквания и принципи за гарантиране на условията за поддържане на експлоатационната сигурност в целия Съюз и за поощряване на координирането на работата на системата, изисквания и принципи за процедурите на оперативно планиране и съставяне на графици, необходими за предвиждане на трудности в реално време в експлоатационната сигурност, както и изисквания и принципи за регулирането на товарите и честотата и резервите в целия Съюз.
- (4) Необходимо е да бъде разработен общ набор от минимални изисквания за процедурите и действията, които да бъдат изпълнявани специално при извънредно състояние, състояние на прекъсване на електроснабдяването и състояние на възстановяването.
- (5) Въпреки че всеки ОПС е отговорен за поддържане на експлоатационната сигурност в своята контролна зона, сигурната и ефективна експлоатация на електроенергийната система на Съюза е задача, споделена между всички ОПС на Съюза, тъй като всички национални системи, до известна степен, са взаимосвързани и повреда в една контролна зона може да окаже влияние върху други зони. Ефективното функциониране на електроенергийната система на Съюза изисква също така тясно сътрудничество и координиране между заинтересованите страни.
- (6) Поради това е необходимо да се определят хармонизирани изисквания във връзка с техническите и организационни мерки, за да се предотврати разпространяването или влошаването на авария в националната система и да се избегне разпространението към други системи на смущението в работата и на състоянието на прекъсване на електроснабдяването. Необходимо е също така да се установят хармонизирани процедури, които следва да се прилагат от ОПС, за да се възстанови състоянието на повишено внимание или нормалното състояние, след като се е разпространило дадено смущение в работата или състояние на прекъсване на електроснабдяването.
- (7) Всеки ОПС следва да създаде план за защита на системата и план за възстановяване, чрез тристъпков подход: етап на проектиране, състоящ се от определянето на подробното съдържание на плана; етап на изпълнение, състоящ се от разработването и инсталирането на всички необходими средства и услуги за задействане на плана; и етап на задействане, състоящ се от оперативно използване на една или повече мерки от плана.
- (8) Хармонизирането на изискванията за създаване от операторите на преносни системи на техен съответен план за защита на системата и на план за възстановяване следва да гарантира общата ефективност на въпросните планове на равнището на Съюза.

⁽¹⁾ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 15.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2017/1485 на Комисията от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия (ОВ L 220, 25.8.2017 г., стр. 1).

- (9) ОПС следва да осигуряват непрекъснатост на енергийните сделки при извънредни състояния, състояния на прекъсване и на възстановяване на електроснабдяването и да спират пазарните дейности и съпътстващите пазарни процеси само като крайна мярка. Следва да бъдат установени ясни, обективни и хармонизирани условия, при които енергийните сделки могат да бъдат прекъсвани и след това възстановявани.
- (10) При поискване всеки ОПС следва да подкрепя всеки друг ОПС при извънредни състояния, състояния на прекъсване и на възстановяване на електроснабдяването, в случай че тази подкрепа не води системата на ОПС, до който е отправено поискването, към извънредно състояние или състояние на прекъсване на електроснабдяването.
- (11) В държавите членки, в които се използват системи за публична комуникация, операторите на преносни системи, операторите на разпределителни системи, значителните потребители на електроенергийната мрежа и доставчиците на услуги за възстановяване следва да се стремят да получат приоритетен телекомуникационен статут от техния съответен доставчик на телекомуникационни услуги.
- (12) На 20 юли 2015 г. Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия („Агенцията“) препоръча приемането от Комисията на Мрежовия кодекс за балансиране на електроенергията, при спазване на изискванията, съдържащи се в препоръка № 3/2015 на Агенцията.
- (13) В допълнение към общите разпоредби на Регламент (ЕС) 2017/1485, са необходими специфични изисквания, за да се гарантира обменът на информация и комуникацията по време на извънредни състояния, състояния на прекъсване и на възстановяване на електроснабдяването, както и наличието на инструменти и съоръжения от критично значение, необходими за експлоатацията и възстановяването на системата.
- (14) Настоящият регламент е приет въз основа на Регламент (ЕО) № 714/2009, който той допълва и от който е неразделна част. Позоваванията на Регламент (ЕО) № 714/2009 в други правни актове следва да се разбират като отнасящи се и до настоящия регламент.
- (15) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на комитета, посочен в член 23, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 714/2009,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

За целите на запазването на експлоатационната сигурност, предотвратяването на разпространяването или влошаването на авария, за да се избегне широкомащабно смущение в работата и прекъсването на електроснабдяването, както и да се даде възможност за ефективно и бързо възстановяване на електроенергийната система от извънредното състояние или това на прекъсване на електрозахранването, с настоящия регламент се установява мрежов кодекс, който определя изискванията за:

- а) управлението от операторите на преносни системи на извънредното състояние, състоянието на прекъсване на електроснабдяването и състоянието на възстановяване на електроснабдяването;
- б) координирането на експлоатацията на системата в рамките на Съюза в извънредното състояние, състоянието на прекъсване на електроснабдяването и състоянието на възстановяване на електроснабдяването;
- в) симулациите и изпитванията за гарантиране на надеждно, ефективно и бързо възстановяване на взаимосвързаните преносни системи към нормално състояние от извънредното състояние или от състоянието на прекъсване на електроснабдяването;
- г) инструментите и съоръженията, необходими за гарантиране на надеждно, ефективно и бързо възстановяване на взаимосвързаните преносни системи към нормално състояние от извънредното състояние или от състоянието на прекъсване на електроснабдяването.

Член 2

Обхват

1. Настоящият регламент се прилага за операторите на преносни системи, операторите на разпределителни системи, значителните потребители на електроенергийната мрежа, доставчиците на услуги за защита, доставчиците на услуги за възстановяване, отговорните за баланса страни, доставчиците на услуги по балансиране, номинираните оператори на пазара на електроенергия („НОПЕ“) и други организации, определени да изпълняват пазарни функции съгласно Регламент (ЕС) 2015/1222 ⁽¹⁾ и Регламент (ЕС) 2016/1719 ⁽²⁾ на Комисията.

2. По-специално настоящият регламент се прилага за следните ЗПЕМ:

- а) съществуващи и нови модули за производство на електроенергия, класифицирани като тип С и D в съответствие с критериите, формулирани в член 5 от Регламент (ЕС) 2016/631 ⁽³⁾ на Комисията;

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 г. за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на преговарянето (ОВ L 197, 25.7.2015 г., стр. 24).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2016/1719 на Комисията от 26 септември 2016 г. за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност (ОВ L 259, 27.9.2016 г., стр. 42).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2016/631 на Комисията от 14 април 2016 г. за установяване на Мрежов кодекс за изискванията за присъединяване на производителите на електроенергия към електроенергийната мрежа (ОВ L 112, 27.4.2016 г., стр. 1).

- б) съществуващи и нови модули за производство на електроенергия, класифицирани като тип В, в съответствие с критериите, установени в член 5 от Регламент (ЕС) 2016/631, когато те са идентифицирани като ЗПЕМ в съответствие с член 11, параграф 4 и член 23, параграф 4;
- в) съществуващи и нови потребяващи съоръжения, присъединени към преносна система;
- г) съществуващи и нови затворени разпределителни системи, присъединени към преносна система;
- д) доставчици на повторно диспечирание на модули за производство на електроенергия или потребяващи съоръжения посредством агрегиране и доставчици на резерв на активна мощност в съответствие с дял 8 от Регламент (ЕС) 2017/1485; и
- е) съществуващи и нови системи за постоянен ток с високо напрежение (ПТВН) и модули от вида „електроенергиен парк“, присъединени чрез връзка за постоянен ток, в съответствие с критериите, посочени в член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/1447 на Комисията ⁽¹⁾.
3. Настоящият регламент се прилага за съществуващи и нови модули за производство на електроенергия от тип А в съответствие с критериите, формулирани в член 5 от Регламент (ЕС) 2016/631, за съществуващи и нови модули за производство на електроенергия от тип В, различни от тези, посочени в параграф 2, буква б), както и за съществуващи и нови потребяващи съоръжения, затворени разпределителни системи и трети страни, осигуряващи реакция на потреблението, когато те отговарят на изискванията за доставчици на услуги за защита или доставчици на услуги за възстановяване съгласно член 4, параграф 4.
4. Модулите за производство на електроенергия от тип А и тип В, посочени в параграф 3, потребяващи съоръжения и затворени разпределителни системи, осигуряващи реакция на потреблението, могат да отговарят на изискванията на настоящия регламент пряко или непряко чрез трета страна, съгласно реда и условията, определени в съответствие с член 4, параграф 4.
5. Настоящият регламент се прилага за единици за акумулиране на енергия на значителен потребител на електроенергийната мрежа, доставчик на услуги за защита или доставчик на услуги за възстановяване, които могат да бъдат използвани за балансиране на системата, при условие че са идентифицирани като такива в плановете за защита на системата, плановете за възстановяване или в съответния договор за услуги.
6. Настоящият регламент се прилага за всички преносни системи, разпределителни системи и междусистемни връзки в Съюза, освен преносните системи и разпределителните системи или части от системите за пренос и разпределителните системи на острови на държави членки, чиито системи не се експлоатират синхронно със синхронните зони Континентална Европа, Великобритания, Скандинавие, Ирландия и Северна Ирландия или с Балтийската синхронна зона, при условие че тази несинхронна експлоатация не е резултат от смущение в работата.
7. Ако в дадена държава членка има повече от един оператор на преносни системи, настоящият регламент се прилага за всички оператори на преносни системи в държавата членка. Когато оператор на преносна система не притежава функция, съответстваща на едно или няколко задължения по настоящия регламент, държавите членки могат да предвидят отговорността за изпълнение на посочените задължения да бъде възложена на един или повече различни конкретни оператори на преносни системи.
8. Операторите на преносни системи в Литва, Латвия и Естония, докато и доколкото работят в синхронен режим, в синхронна зона, в която не всички страни са обвързани от законодателството на Съюза, са освободени от прилагането на членове 15, 29 и 33, освен ако не е предвидено друго в споразумение за сътрудничество с оператори на преносни системи от трети държави, съставляващо основата за тяхното сътрудничество по отношение на сигурната експлоатация на системата в съответствие с член 10.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията в член 2 от Директива 2009/72/ЕО/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, член 2 от Регламент (ЕО) № 714/2009, член 2 от Регламент (ЕС) № 543/2013 ⁽³⁾ на Комисията, член 2 от Регламент (ЕС) 2015/1222, член 2 от Регламент (ЕС) 2016/631, член 2 от Регламент (ЕС) 2016/1388 на Комисията ⁽⁴⁾, член 2 от Регламент (ЕС) 2016/1447, член 2 от Регламент (ЕС) 2016/1719 и член 2 от Регламент (ЕС) 2017/1485.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2016/1447 на Комисията от 26 август 2016 г. за установяване на Мрежов кодекс за изискванията за присъединяване към електроенергийната мрежа на системи за постоянен ток с високо напрежение и модули от вида „електроенергиен парк“, присъединени чрез връзка за постоянен ток (ОВ L 241, 8.9.2016 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2009/72/ЕО/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 543/2013 на Комисията от 14 юни 2013 г. за представяне и публикуване на данни на пазарите за електроенергия и за изменение на приложение I към Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 163, 15.6.2013 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) 2016/1388 на Комисията от 17 август 2016 г. за установяване на мрежов кодекс относно присъединяването на потребители (ОВ L 223, 18.8.2016 г., стр. 10).

Освен това се прилагат и следните определения:

- 1) „доставчик на услуги за защита“ означава юридическо лице със законово или договорно задължение да предоставя услуга, която допринася за една или няколко мерки от плана за защита на системата;
- 2) „доставчик на услуги за възстановяване“ означава юридическо лице със законово или договорно задължение да предоставя услуга, която допринася за една или няколко мерки от плана за възстановяване;
- 3) „потребител на електроенергийната мрежа с висок приоритет“ означава значителен потребител на електроенергийната мрежа, за който се прилагат специални условия за изключване и повторно подаване на електроенергия;
- 4) „нетен товар“ означава нетната стойност на активната мощност, разглеждана от дадена точка на системата, изчислена като (товар - производство), в общия случай изразена в киловати (kW) или мегавати (MW), в даден момент или усреднена за определен интервал от време;
- 5) „план за възстановяване“ означава всички технически и организационни мерки, необходими за възстановяване на нормалното състояние на системата;
- 6) „повторно подаване на електроенергия“ означава повторно свързване на електропроизводителите и товарите, за да се подаде електроенергия на частите от системата, които са били изключени;
- 7) „стратегия за низходящо повторно подаване на електроенергия“ означава стратегия, която изисква помощта на други ОПС, за да се подаде повторно електроенергия на части от системата на даден ОПС;
- 8) „стратегия за възходящо повторно подаване на електроенергия“ означава стратегия, при която на част от системата на даден ОПС може да бъде подадена повторно електроенергия без помощ от други ОПС;
- 9) „ресинхронизиране“ означава синхронизиране и свързване отново на два синхронни региона в точката на ресинхронизиране;
- 10) „водещ по отношение на честотата“ означава ОПС, назначен и отговарящ за управлението на честотата на системата в рамките на даден синхронизиран регион или синхронна зона, с цел да се възстанови честотата на системата обратно до номиналната честота;
- 11) „синхронизиран регион“ означава частта от синхронна зона, обхваната от взаимосвързани ОПС с обща честота на системата и която не е синхронизирана с останалата част на синхронната зона;
- 12) „водещ по отношение на ресинхронизирането“ означава ОПС, назначен и отговарящ за повторното синхронизиране на два синхронизирани региона;
- 13) „точка на ресинхронизиране“ означава устройство, използвано за свързване на два синхронизирани региона, обикновено прекъсвач.

Член 4

Регулаторни аспекти

1. При прилагането на настоящия регламент държавите членки, регулаторните органи, компетентните организации и системните оператори трябва:
 - а) да прилагат принципите на пропорционалност и за недопускане на дискриминация;
 - б) да гарантират прозрачност;
 - в) да прилагат принципа на оптимизация между най-високата обща ефективност и най-ниските общи разходи за всички участващи страни;
 - г) да гарантират, че ОПС използват пазарни механизми, доколкото това е възможно, за да гарантират сигурност и стабилност на мрежата;
 - д) да спазват техническите, правните, свързаните с личната безопасност и свързаните със сигурността ограничения;
 - е) да се съобразяват със задълженията на съответния ОПС с цел да се гарантира сигурността на системата, включително съгласно изискванията на националното законодателство;
 - ж) да се консултират със съответните ОРС и да вземат предвид потенциалните въздействия върху тяхната система; и
 - з) да вземат под внимание договорените европейски стандарти и технически спецификации.
2. Всеки ОПС представя следните предложения за одобрение пред съответния регулаторен орган в съответствие с член 37 от Директива 2009/72/ЕО:
 - а) реда и условията, отнасящи се за доставчиците на услуги за защита по договор в съответствие с параграф 4;

- б) реда и условията, отнасящи се за доставчиците на услуги за възстановяване по договор в съответствие с параграф 4;
- в) списъка на ЗПЕМ, отговарящи за изпълнение в техните инсталации на мерките, произтичащи от задължителните изисквания, установени в Регламент (ЕС) 2016/631, Регламент (ЕС) 2016/1388 и Регламент (ЕС) 2016/1447 и/или от националното законодателство и списък на мерките, които трябва да бъдат предприети от тези ЗПЕМ, набелязани от операторите на преносни системи съгласно член 11, параграф 4, буква в) и член 23, параграф 4, буква в);
- г) списъка на значителните потребители на електроенергийната мрежа с висок приоритет, посочен в член 11, параграф 4, буква г) и член 23, параграф 4, буква г) или принципите, приложени за определянето им, както и реда и условията за изключване и повторно подаване на електроенергия на потребителите на електроенергийната мрежа с висок приоритет, освен ако са дефинирани в националното законодателство на държавите членки.
- д) правилата за прекратяване и възстановяване на пазарните дейности в съответствие с член 36, параграф 1;
- е) специфични правила за уреждане на дисбаланси и уреждане на балансиращата енергия в случай на прекратяване на пазарните дейности в съответствие с член 39, параграф 1;
- ж) плана за изпитване в съответствие с член 43, параграф 2.

3. Когато дадена държава членка е предвидила това, предложенията, посочени в букви а)–г) и ж) от параграф 2, могат да бъдат представени за одобрение от орган, различен от регулаторния орган. Регулаторните органи и организации, определени от държавите членки съгласно с настоящия параграф, вземат решение относно предложенията, посочени в параграф 2, в срок от шест месеца от датата на представяне от страна на ОПС.

4. Редът и условията за действие като доставчик на услуги за защита и като доставчик на услуги за възстановяване се установяват или в националната нормативна уредба или на договорен принцип. Ако са установени на договорен принцип, всеки ОПС разработва не по-късно от 18 декември 2018 г. предложение за съответните условия, в което се определят поне:

- а) характеристиките на услугата, която ще се предоставя;
- б) възможността и условията за агрегиране; и
- в) за доставчиците на услуги за възстановяване, целевото географско разпределение на източниците на енергия със способности за пускане без външно захранване и експлоатация в островен режим.

5. Не по-късно от 18 декември 2018 г. всеки ОПС съобщава на регулаторния орган или организацията, определена от държавата членка, плана за защита на системата, разработен съгласно член 11, и плана за възстановяване, разработен съгласно член 23, или поне следните елементи от тези планове:

- а) целите на плана за защита на системата и плана за възстановяване, включително явленията, които ще се управляват, или проблемите, за които ще има решение;
- б) условията, водещи до задействане на мерките от плана за защита на системата и плана за възстановяване;
- в) причините за всяка мярка, с обяснение как последната допринася за целите на плана за защита на системата и плана за възстановяване, и страната, отговаряща за прилагане на въпросните мерки; и
- г) сроковете, определени съгласно членове 11 и 23 за предприемането на мерките.

6. Когато даден ОПС е длъжен или му е разрешено по силата на настоящия регламент да специфицира или да се споразумява относно изисквания, условия или методики, които не подлежат на одобряване в съответствие с параграф 2, за тези изисквания, условия или методики държавите членки могат да изискват предварително одобрение от страна на регулаторния орган, организацията, определена от държавата членка, или други компетентни органи на държавите членки.

7. Ако даден ОПС счита за необходимо изменение на документите, одобрени в съответствие с параграф 3, за предложеното изменение се прилагат изискванията, предвидени в параграфи 2–5. ОПС, които предлагат изменение, трябва да вземат под внимание оправданите правни очаквания, когато е необходимо, на собствениците на съоръжение за производство на електроенергия, собствениците на потребяващо съоръжение и други заинтересовани страни въз основа на първоначално определените или договорени изисквания или методики.

8. Всяка страна може да подаде жалба срещу системен оператор или ОПС във връзка с неговите задължения или решения по настоящия регламент и може да отнесе жалбата си до регулаторния орган, който, действайки като орган за разрешаване на спорове, издава решение в срок от два месеца след получаване на жалбата. Този срок може да бъде удължен с още два месеца, ако регулаторният орган изиска допълнителна информация. Този удължен срок може да бъде удължен допълнително със съгласието на жалбоподателя. Решението на регулаторния орган има обвързваща сила, докато не бъде отменено при обжалване.

Член 5

Консултации и координиране

1. Когато в настоящия регламент се предвижда, че ОПС се консултира със заинтересованите страни за действия, които той определя, преди реално време или в реално време, се прилага следната процедура:
 - а) ОПС поддържа връзка поне със страните, посочени в членовете на настоящия регламент, в които се изискват консултации;
 - б) ОПС трябва да обясни причините и целта на консултацията и на решението, което той трябва да вземе;
 - в) ОПС събира от страните, посочени в буква а), всякаква важна информация, както и тяхната оценка;
 - г) ОПС взема надлежно под внимание становищата, ситуациите и ограниченията на страните, с които се консултира;
 - д) преди да вземе решение, ОПС трябва да даде обяснение на страните, с които се консултира, относно причините за съблюдаване или не на техните становища.
2. Когато в настоящия регламент се посочва, че ОПС координира изпълнението на набор от действия в реално време с няколко страни, се прилага следната процедура:
 - а) ОПС поддържа връзка поне със страните, посочени в членовете на настоящия регламент, в които се изисква координиране в реално време;
 - б) ОПС трябва да обясни причините и целта на координирането и на действията, които ще се предприемат;
 - в) ОПС прави първоначално предложение за действията, които да бъдат предприети от всяка страна;
 - г) ОПС събира от страните, посочени в буква а), всякаква важна информация, както и тяхната оценка;
 - д) ОПС прави окончателно предложение за действията, които да бъдат предприети от всяка страна, като надлежно отчита становищата, ситуациите и ограниченията на засегнатите страни и установява краен срок, в който страните да изразят своето несъгласие с действията, предложени от него;
 - е) когато заинтересованите страни не се противопоставят на изпълнението на действията, предложени от ОПС, всяка страна, в това число ОПС, извършва действията в съответствие с предложението;
 - ж) когато една или повече от страните откажат предложеното от ОПС действие в рамките на зададения срок, ОПС отнася предложеното действие до съответния орган за решение, заедно с обосновка на мотивите и целите на предложеното от ОПС действие, както и на оценката и позицията на страните;
 - з) ако отнасяне до съответния орган в реално време не е възможно, ОПС трябва да започне еквивалентно действие, която е с минимално или никакво въздействие върху страните, които са отказали да изпълнят предложеното действие.
3. Дадена страна може да откаже да предприеме действия в реално време, предложени от оператора на преносна система по процедурата за координиране, описана в параграф 2, ако тя докаже, че предложеното действие ще доведе до нарушаване на едно или повече технически, правни, свързани с личната безопасност или със сигурността ограничения.

Член 6

Регионално координиране

1. При изготвянето на своя план за защита на системата съгласно член 11 и своя план за възстановяване съгласно член 23 или когато преразглежда своя план за защита на системата съгласно член 50 и своя план за възстановяване съгласно член 51, всеки ОПС гарантира съгласуваност със съответните мерки в плановете на операторите на преносни системи в синхронна зона и в плановете на съседните ОПС, принадлежащи към друга синхронна зона, поне на следните мерки:
 - а) съдействие и координиране между ОПС в извънредно състояние, съгласно член 14;
 - б) процедури за управление на честотата съгласно член 18 и член 28, изключвайки установяването на целева честота в случай на стратегия за възходящо повторно подаване на електроенергия преди ресинхронизиране с взаимосвързаната преносна система;
 - в) помощ за процедурата за активната мощност съгласно член 21;
 - г) стратегия за повторно низходящо подаване на електроенергия съгласно член 27.

2. Оценката на съгласуваността на плана за защита на системата и плана за възстановяване в съответствие с параграф 1, включва следните задачи:
- а) обмен между съответните ОПС на информация и данни, свързани с мерките, посочени в параграф 1;
 - б) идентифициране на несъответствия в мерките, посочени в параграф 1, в плановете на участващите ОПС;
 - в) идентифициране на потенциални заплахи за експлоатационната сигурност в региона за изчисляване на преносната способност. Тези заплахи включват, наред с другото, регионални повреди с обща причина със значително въздействие върху преносните системи на участващите ОПС;
 - г) оценка на ефективността на мерките, посочени в параграф 1 и специфицирани в плановете за защита на системата и плановете за възстановяване на участващите ОПС, с цел управление на потенциалните заплахи, посочени в буква в);
 - д) консултация с координаторите за регионалната сигурност за оценката на съгласуваността на мерките, посочени в параграф 1, в рамките на цялата засегната синхронна зона;
 - е) набелязване на действията за смекчаване на последиците в случай на несъответствия в плановете за защита на системата и плановете за възстановяване на участващите ОПС или, в случай че липсват мерки в плановете за защита на системата и плановете за възстановяване на участващите ОПС.
3. Не по-късно от 18 декември 2018 г. всеки ОПС предава посочените в параграф 1 мерки на съответния(ите) КРС, създаден(и) съгласно член 77 от Регламент (ЕС) 2017/1485. В срок от 3 месеца от предаването на мерките, КРС изготвя(т) технически доклад относно адекватността на мерките въз основа на критериите, определени в параграф 2. Всеки ОПС гарантира че разполага със собствени квалифицирани експерти, които да подпомагат на координатора(ите) за регионалната сигурност в изготвянето на този доклад.
4. Координатора(ите) за регионалната сигурност незабавно предават техническия доклад, посочен в параграф 3, на всички участващи ОПС, които на свой ред го предават на съответните регулаторни органи, както и на ЕМОПС за електроенергия, за целите на член 52.
5. Всички ОПС от всеки регион за изчисляване на преносната способност се споразумяват за праг, над който въздействието на действията на един или повече ОПС по време на извънредни състояния, състояния на прекъсване или на възстановяване на електрооборудването, се счита за значително за други ОПС в рамките на региона за изчисляване на преносната способност.

Член 7

Обществена консултация

1. Съответните ОПС се консултират със заинтересованите страни, включително с компетентните органи на всяка държава членка, относно предложения, които подлежат на одобрение в съответствие с букви а), б), д), е) и ж) от член 4, параграф 2. Консултацията продължава за период, не по-кратък от един месец.
2. Съответните ОПС вземат надлежно под внимание становищата на заинтересованите страни, получени в резултат на консултациите, преди представянето на проектопредложението. Във всички случаи, своевременно преди или заедно с публикуването на предложението се предоставя солидна обосновка за включването или невключването на гледищата на заинтересованите страни.

Член 8

Възстановяване на разходите

1. Разходите на системни оператори (които са обект на регулиране на мрежовите тарифи), произтичащи от задълженията, формулирани в настоящия регламент, се оценяват от съответните регулаторни органи в съответствие с член 37 от Директива 2009/72/ЕО/ЕО. Разходи, оценени като разумни, ефективни и съразмерни, се възстановяват чрез мрежовите тарифи или други подходящи механизми.
2. По искане на съответните регулаторни органи и в срок от три месеца от искането системните оператори, посочени в параграф 1, предоставят необходимата информация, за да се улесни оценяването на направените разходи.

Член 9

Задължения за поверителност

1. Всяка поверителна информация, която се получава, обменя или предава съгласно настоящия регламент, е предмет на разпоредбите за професионална тайна, установени в параграфи 2, 3 и 4.

2. Задължението за професионална тайна се прилага по отношение на всички лица, за които се отнасят разпоредбите на настоящия регламент.
3. Поверителна информация, която посочените в параграф 2 лица са получили в хода на изпълнение на своите задължения, не може да се разкрива на друго лице или орган, като това правило не засяга случаите, уредени от националното законодателство, другите разпоредби на настоящия регламент или други съответни законодателни актове на Съюза.
4. Без да се засягат случаите, обхванати от националното право или правото на Съюза, регулаторните органи, институциите или лицата, които получават поверителна информация съгласно настоящия регламент, могат да я използват единствено за целите на изпълнението на своите функции по настоящия регламент.

Член 10

Споразумение с ОПС, необвързани от настоящия регламент

Когато синхронна зона включва както оператори на преносни системи от Съюза, така и оператори от трети държави, не по-късно от 18 юни 2019 г. всички ОПС от Съюза във въпросната синхронна зона се стремят да сключат с операторите на преносни системи от трети държави, необвързани от настоящия регламент, споразумение, полагащо основа за сътрудничество по отношение на сигурната експлоатация на системата, и въвеждащо договорености ОПС от трети държави да спазват задълженията, формулирани в настоящия регламент.

ГЛАВА II

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА СИСТЕМАТА

РАЗДЕЛ 1

Общи разпоредби

Член 11

Разработване на плана за защита на системата

1. Не по-късно от 18 декември 2018 г. всеки ОПС разработва план за защита на системата, като се консултира със съответните ОРС, ЗПЕМ, национални регулаторни органи или организации, посочени в член 4, параграф 3, съседни ОПС и другите ОПС в неговата синхронна зона.
2. При разработването на своя план за защита на системата всеки ОПС отчита най-малко следните елементи:
 - а) границите, осигуряващи експлоатационна сигурност, определени в съответствие с член 25 от Регламент (ЕС) 2017/1485;
 - б) поведението и възможностите на товарите и електропроизводството в рамките на синхронната зона;
 - в) специфичните нужди на значителните потребители на електроенергийната мрежа с висок приоритет, изброени съгласно параграф 4, буква г); и
 - г) характеристиките на неговата преносна система и прилежащите системи на оператори на разпределителни системи.
3. Планът за защита на системата съдържа поне следните разпоредби:
 - а) условията, при които планът за защита на системата се задейства, в съответствие с член 13;
 - б) указанията по плана за защита на системата, издавани от оператора на преносна система; и
 - в) мерките, предмет на консултации или координиране в реално време с набелязаните страни.
4. По-специално, планът за защита на системата включва следните елементи:
 - а) списък на мерките, които трябва да се изпълнят от ОПС в неговите инсталации;
 - б) списък на мерките, които трябва да се въведат от операторите на разпределителни системи, както и на операторите на разпределителни системи, отговарящи за изпълнението на тези мерки в техните инсталации;
 - в) списък на ЗПЕМ, отговарящи за изпълнението в техните инсталации на мерките, произтичащи от задължителните изисквания, определени в Регламент (ЕС) 2016/631, Регламент (ЕС) 2016/1388 и Регламент (ЕС) 2016/1447 или от националното законодателство, и списък на мерките, които трябва да бъдат изпълнени от въпросните ЗПЕМ;
 - г) списък на значителните потребители на електроенергийната мрежа с висок приоритет и реда и условията за тяхното изключване, и
 - д) крайните срокове за изпълнение на всяка от мерките, изброени в плана за защита на системата.

5. Планът за защита на системата включва най-малко следните технически и организационни мерки, специфицирани в раздел 2 на глава II:
- а) последователности от действия за защита на системата, включително поне:
 - i) автоматична последователност от действия за регулиране при понижена честота в съответствие с член 15;
 - ii) автоматична последователност от действия за регулиране при повишена честота в съответствие с член 16; и
 - iii) автоматична последователност от действия срещу лавина (срив) на напрежението в съответствие с член 17.
 - б) Процедури на плана за защита на системата, включително поне:
 - i) процедура за управление на отклонението на честотата в съответствие с член 18;
 - ii) процедура за управление на отклонението на напрежението в съответствие с член 19;
 - iii) процедура за управление на потока на мощност в съответствие с член 20;
 - iv) помощ за процедурата за активната мощност в съответствие с член 21; и
 - v) процедура за ръчно изключване на товари в съответствие с член 22.
6. Мерките, които се съдържат в плана за защита на системата, трябва да са в съответствие със следните принципи:
- а) тяхното въздействие върху потребителите на системата трябва да бъде минимално;
 - б) те трябва да бъдат икономически ефективни;
 - в) задействат се само мерките, които са необходими; и
 - г) те не трябва да довеждат преносната система на ОПС или взаимосвързаните преносни системи до извънредно състояние или състояние на прекъсване на електроснабдяването.

Член 12

Изпълнение на плана за защита на системата

1. Не по-късно от 18 декември 2019 г. всеки ОПС прилага тези мерки от плана за защита на системата, които трябва да се приложат в преносната система. От този момент нататък той поддържа действието на приложените мерки.
2. Не по-късно от 18 декември 2018 г. всеки ОПС уведомява ОРС, присъединени към преносна система, относно мерките (включително относно крайните срокове за прилагане), които трябва да бъдат приложени във:
 - а) инсталациите на оператора на разпределителна система съгласно член 11, параграф 4; или
 - б) инсталациите на значителните потребители на електроенергийната мрежа, определени съгласно член 11, параграф 4, присъединени към техните разпределителни системи; или
 - в) инсталациите на доставчиците на услуги за защита, присъединени към техните разпределителни системи; или
 - г) инсталациите на ОРС, присъединени към техните разпределителни системи.
3. Не по-късно от 18 декември 2018 г. всеки ОПС уведомява значителните потребители на електроенергийната мрежа, определени съгласно член 11, параграф 4, буква в), или доставчиците на услуги за защита, директно присъединени към неговата преносна система, за мерките, които трябва да бъдат изпълнени в техните инсталации, включително за сроковете за изпълнение.
4. Когато това е предвидено в националното законодателство, ОПС уведомява пряко значителните потребители на електроенергийната мрежа, определени съгласно член 11, параграф 4, буква в), доставчиците на услуги за защита или операторите на разпределителни системи, присъединени към разпределителни системи, за мерките, които трябва да бъдат изпълнени в техните инсталации, включително за сроковете за тяхното изпълнение. Той информира съответния ОРС за това уведомление.
5. Когато даден ОПС уведоми даден ОРС в съответствие с параграф 2, ОРС на свой ред, уведомява незабавно значителните потребители на електроенергийната мрежа, доставчиците на услуги за защита и операторите на разпределителни системи, свързани към неговата разпределителна система, за мерките от плана за защита на системата, които те трябва да изпълнят в техните съответни инсталации, включително за срокове за тяхното изпълнение.
6. Всеки уведомен ОРС, ЗПЕМ и доставчик на услуги за защита:
 - а) изпълнява мерките, съобщени съгласно с настоящия член, не по-късно от 12 месеца от датата на уведомяването;
 - б) потвърждава изпълнението на мерките пред уведомяващия системен оператор, който, когато е различен от ОПС, уведомява ОПС за потвърждението; и
 - в) поддържа действието на мерките, изпълнени в неговите инсталации.

Член 13

Задействане на плана за защита на системата

1. Всеки ОПС задейства процедурите от плана за защита на системата съгласно член 11, параграф 5, буква б) при съгласуване с операторите на разпределителни системи и значителните потребители на електроенергийната мрежа, определени съгласно член 11, параграф 4, и с доставчиците на услуги за защита.
2. В допълнение към автоматично задействаните последователности от действия на плана за защита на системата, съгласно член 11, параграф 5, буква а), всеки ОПС задейства процедура от плана за защита на системата, когато:
 - а) системата се намира в извънредно състояние в съответствие с критериите, посочени в член 18, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/1485 и не са на разположение коригиращи действия за възстановяване на системата в нормално състояние; или
 - б) въз основа на анализа на експлоатационната сигурност, експлоатационната сигурност на преносната система изисква задействането на мярка от плана за защита на системата съгласно член 11, параграф 5 в допълнение към разполагаемите коригиращи действия.
3. Всеки ОРС и ЗПЕМ, определен съгласно член 11, параграф 4, както и всеки доставчик на услуги за защита изпълнява без ненужно забавяне инструкциите от плана за защита на системата, издадени от оператора на преносна система съгласно член 11, параграф 3, буква в) в съответствие с процедурите на плана за защита на системата, предвидени в член 11, параграф 5, буква б).
4. Всеки ОПС задейства процедурите от плана си за защита на системата, посочени в член 11, параграф 5, буква б), които са със значително трансгранично въздействие, при съгласуване със засегнатите ОПС.

Член 14

Съдействие и координиране между ОПС в извънредно състояние

1. По искане на даден ОПС в извънредно състояние, всеки ОПС предоставя чрез междусистемните връзки, всякаква възможна помощ на искания ОПС, при условие че това не води неговата преносна система или взаимосвързаните преносни системи до извънредно състояние или състояние на прекъсване на електроснабдяването.
2. Когато е необходимо помощта да се предостави по междусистемни електропроводи за постоянен ток, тя може да се състои в извършване на следните действия, като се вземат предвид техническите характеристики и възможности на системата за ПТВН:
 - а) действия за ръчно регулиране на пренасяната активна мощност, за да се помогне на оператора на преносна система в извънредно състояние да приведе потоците на мощност в рамките на границите, осигуряващи експлоатационна сигурност, или честотата на съседната синхронна зона в границите на честотата на системата за състояние на повишено внимание, определени съгласно член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/1485;
 - б) автоматични функции за регулиране на пренасяната активна мощност въз основа на сигналите и критериите, определени в член 13 от Регламент (ЕС) 2016/1447;
 - в) автоматично регулиране на честотата съгласно членове 15—18 от Регламент (ЕС) 2016/1447 в случай на експлоатация в островен режим;
 - г) регулиране на напрежението и реактивната мощност съгласно член 24 от Регламент (ЕС) 2016/1447 и
 - д) всякакви други подходящи действия.
3. Всеки ОПС може да пристъпи към ръчно изключване на който и да е елемент на преносната система, имащ значително трансгранично въздействие, включително на междусистемен електропровод, при спазване на следните изисквания:
 - а) ОПС се координира със съседните ОПС; и
 - б) това действие е не трябва да довежда останалите взаимосвързани преносни системи до извънредно състояние или състояние на прекъсване на електроснабдяването.
4. Независимо от разпоредбите на параграф 3, даден ОПС може да изключва ръчно който и да е елемент на преносната система, имащ значително трансгранично въздействие, включително междусистемен електропровод, без да се координира, при изключителни обстоятелства, предполагащи нарушаване на границите, осигуряващи експлоатационна сигурност, за да предотврати застрашаване на безопасността на личния състав или повреждане на оборудване. В срок от 30 дни от аварията, ОПС изготвя доклад поне на английски език, с подробно обяснение на причините, изпълнението и въздействието на това действие и го представя на съответния регулаторен орган в съответствие с член 37 от Директива 2009/72/ЕО и съседните ОПС, като го прави достъпен и за значително засегнатите потребители на системата.

РАЗДЕЛ 2

Мерки от плана за защита на системата

Член 15

Последователност от действия за автоматично регулиране при понижена честота

1. Последователността от действия за автоматично регулиране при понижена честота от плана за защита на системата включва последователност от действия за автоматично изключване на товара при понижаване на честотата и настройки на честотно зависимия режим с ограничаване при понижена честота в зоната за регулиране на товарите и честотата (РТЧ) на оператора на преносна система.
2. При разработването на плана за защита на системата, всеки ОПС предвижда задействане на честотно зависимия режим с ограничаване при понижена честота преди задействането на последователността от действия за автоматично изключване на товара при понижаване на честотата, когато скоростта на изменение на честотата позволява това.
3. Преди задействането на последователността от действия за автоматично изключване на товара при понижаване на честотата, всеки ОПС и ОРС, определен съгласно член 11, параграф 4, предвижда единиците за акумулиране на енергия, действащи като товар, свързан към неговата система:
 - а) да превключват автоматично към режим на генериране в рамките на ограничението по време и при зададена стойност за активната мощност, установена от оператора на преносна система в плана за защита на системата; или
 - б) когато единицата за акумулиране на енергия не е в състояние да превключва в рамките на ограничението по време, установено от ОПС в плана за защита на системата, автоматично да изключват единицата за акумулиране на енергия, действаща като товар.
4. Всеки ОПС установява в своя план за защита на системата честотните прагове, при които да се извършва автоматичното превключване или изключване на единиците за акумулиране на енергия. Тези честотни прагове следва да бъдат по-малки или равни на границата на честотата на системата, дефинирана за извънредното състояние от член 18, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/1485 и по-големи от честотната граница за задължителното начално ниво за изключване на товарите, определено в приложението.
5. Всеки ОПС разработва последователността от действия за автоматично изключване на товара при понижаване на честотата в съответствие с параметрите за изключване на товари в реално време, посочени в приложението. Последователността от действия включва изключването на товари при различни честоти, от „задължително начално ниво“ до „задължително крайно ниво“ в рамките на обхват на прилагане, при спазване на минимален брой и максимален размер на стъпките. Обхватът на прилагане дефинира максимално допустимото отклонение на подлежащия на изключване нетен товар от целевия подлежащ на изключване нетен товар при дадена честота, изчислена чрез линейна интерполация между задължителното начално и задължителното крайно ниво. Обхватът на прилагане не трябва да позволява изключване на по-малък нетен товар отколкото е размерът на подлежащия на изключване нетен товар при задължителното начално ниво. Една стъпка не може да се счита за такава, ако при достигането на тази стъпка не се изключва нетен товар.
6. Всеки ОПС или ОРС трябва да инсталира релетата, необходими за изключване на товара при понижаване на честотата, като взема предвид като минимум поведението на товара и разпръснатото електропроизводство.
7. При прилагането на последователността от действия за автоматично изключване на товара при понижаване на честотата съгласно уведомлението по член 12, параграф 2, всеки ОПС или ОРС трябва:
 - а) да избягва да задава целенасочено времезакъснение в допълнение към времето на задействане на релетата и прекъсвачите;
 - б) да сведе до минимум изключванията на модулите за производство на електроенергия, особено на тези, които осигуряват инерционен момент; и
 - в) да ограничи риска последователността от действия да доведе до отклонения в потока на мощност и отклонения в напрежението извън границите, осигуряващи експлоатационна сигурност.Ако даден ОРС не може да отговори на условията по букви б) и в), той уведомява ОПС и предлага кое изискване да се прилага. Като се консултира с ОРС, ОПС установява приложимите изисквания въз основа на съвместен анализ на разходите и ползите.
8. Последователността от действия за автоматично изключване на товара при понижаване на честотата в плана за защита на системата може да предвижда изключване на нетния товар въз основа на изменението на честотата, при условие че:
 - а) тя се задейства само:
 - i) когато отклонението на честотата е по-голямо от максималното отклонение на честотата при стационарни условия и изменението на честотата е по-голямо от това, предизвиквано от еталонната авария;
 - ii) и докато честотата достигне честотата на задължителното начално ниво за изключване на товарите;

- б) тя е в съответствие с приложението; и
- в) тя е необходима и оправдана с оглед на поддържането на експлоатационната сигурност.
9. В случай че последователността от действия за автоматично изключване на товара при понижаване на честотата от плана за защита на системата включва изключване на нетния товар въз основа на изменението на честотата, както е описано в параграф 8, операторът на преносна система представя, в срок от 30 дни след изпълнението, доклад, съдържащ подробно описание на причините, изпълнението и въздействието на тази мярка и го предоставя на националния регулаторен орган.
10. Даден ОПС може да включи в последователността от действия за автоматично изключване на товара при понижаване на честотата, предвидени в неговия план за защита на системата, допълнителни стъпки за изключване на нетния товар под задължителното крайно ниво за изключване на товара, посочено в приложението.
11. Всеки ОПС има право да прилага допълнителни последователности от действия за защита на системата, които се задействат от честота, по-малка или равна на честотата на задължителното крайно ниво за изключване на товара и които имат за цел по-бърз процес на възстановяване. ОПС трябва да гарантира, че подобни допълнителни последователности от действия не влошават допълнително честотата.

Член 16

Последователност от действия за автоматично регулиране при повишена честота

1. Последователността от действия за автоматично регулиране при повишена честота от плана за защита на системата трябва да води до автоматично намаляване на сумарната активна мощност, подавана във всяка зона за РТЧ.
2. Като се консултира с другите ОПС в своята синхронна зона, всеки ОПС определя следните параметри на своята последователност от действия за автоматично регулиране при повишена честота:
- а) честотните прагове за нейното задействане; и
- б) степента на намаление на подаването на активна мощност.
3. Всеки ОПС проектира своята последователност от действия за автоматично регулиране при повишена честота като отчита възможностите на модулите за производство на електроенергия по отношение на честотно зависимия режим с ограничаване при повишена честота и на единиците за акумулиране на енергия, в своята зона за РТЧ. Ако честотно зависимият режим с ограничаване при повишена честота не съществува или не е достатъчен, за да бъдат изпълнени изискванията, посочени в букви а) и б) на параграф 2, допълнително всеки ОПС създава поетапно линейно изключване на електропроизводството в своята зона за РТЧ. ОПС установява максималния размер на стъпките на изключване на модулите за производство на електроенергия и/или на системите за ПТВН, при което се консултира с другите ОПС в своята синхронна зона.

Член 17

Автоматична последователност от действия срещу лавина (срив) на напрежението

1. Автоматичната последователност от действия срещу лавина (срив) на напрежението от плана за защита на системата може да включва една или повече от следните последователности от действия, в зависимост от резултатите от оценката на оператора на преносна система на сигурността на системата:
- а) последователност от действия за изключването на товара при понижено напрежение в съответствие с член 19, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1388;
- б) последователност от действия за блокиране на превключвател на отклонения под товар (яensenов регулатор) в съответствие с член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/1388; и
- в) последователности от действия за защита на системата, за управление на напрежението.
2. Освен ако оценката съгласно параграф 1 показва, че за предотвратяване на лавина (срив) на напрежението в контролната зона на оператора на преносна система не е необходима последователност от действия за блокиране на превключвател на отклонения под товар, ОПС установява условията, при които превключвателят на отклонения под товар трябва да блокира съгласно член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/1388, включително като минимум:
- а) метода на блокиране (на място или от разстояние от зала за управление);
- б) прага на напрежението в точката на присъединяване;
- в) посоката на потока на реактивна мощност; и
- г) максималния интервал от време между достигането на прага и блокирането.

Член 18

Процедура за управление на отклонението на честотата

1. Процедурата за управление на отклонението на честотата от плана за защита на системата трябва да съдържа набор от мерки за управление на отклонение на честотата извън ограниченията за честотата, дефинирани за състоянието на повишено внимание в член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/1485. Процедурата за управление на отклонението на честотата трябва да бъде в съответствие с процедурите, установени за предприемане на коригиращи действия, които трябва да бъдат управлявани по координиран начин в съответствие с член 78, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/1485 и да отговаря най-малко на следните изисквания:

- а) намалението на електропроизводството трябва да бъде по-малко от намалението на товара по време на случаите на понижена честота; и
- б) намалението на електропроизводството трябва да бъде по-голямо от намалението на товара по време на случаите на повишена честота.

2. Всеки ОПС трябва да адаптира своя режим на работа за РТЧ, за да предотврати смущение чрез ръчно задействане или изключване на активна мощност, както е предвидено в параграфи 3 и 5.

3. Всеки ОПС има право да установи зададена стойност за активната мощност, която всеки ЗПЕМ, определен съгласно член 11, параграф 4, буква в) трябва да поддържа, при условие че зададената стойност отговаря на техническите ограничения на съответния ЗПЕМ. Всеки ОПС има право да установи зададена стойност за активната мощност, която всеки доставчик на услуги за защита трябва да поддържа, при условие че тази мярка се прилага за него съгласно условията, посочени в член 4, параграф 4, и зададената стойност отговаря на техническите ограничения на доставчика на услуги за защита. Значителните потребители на електроенергийната мрежа и доставчиците на услуги за защита изпълняват без ненужно забавяне указанията, дадени пряко от оператора на преносна система или непряко чрез операторите на разпределителни системи, и остават в това състояние до издаване на допълнителни указания. Когато инструкциите са дадени пряко, ОПС информира съответните оператори на разпределителни системи без ненужно забавяне.

4. Всеки ОПС има право да изключва значителни потребители на електроенергийната мрежа и доставчици на услуги за защита, пряко или непряко чрез операторите на разпределителни системи. Значителните потребители на електроенергийната мрежа и доставчиците на услуги за защита остават изключени до даване на по-следващи указания. Когато ЗПЕМ са изключени пряко, ОПС информира съответните оператори на разпределителни системи без ненужно забавяне. В срок от 30 дни от аварията, ОПС изготвя доклад с подробно обяснение на причините, изпълнението и въздействието на това действие и го представя на съответния регулаторен орган в съответствие с член 37 от Директива 2009/72/ЕО като го прави достъпен и за значително засегнатите потребители на системата.

5. Преди задействането на последователността от действия за автоматично изключване на товара при понижаване на честотата, посочена в член 15, и при условие че скоростта на изменение на честотата го позволява, всеки ОПС, пряко или непряко чрез операторите на разпределителни системи, задейства реакция на потреблението от съответните доставчици на услуги за защита и:

- а) превключва единиците за акумулиране на енергия, действащи като товар, към режим на генериране при зададена стойност за активната мощност, определена от оператора на преносна система в плана за защита на системата; или
- б) изключва ръчно единицата за акумулиране на енергия, когато тя не е в състояние да превключи достатъчно бързо, за да се стабилизира честотата.

Член 19

Процедура за управление на отклонението на напрежението

1. Процедурата за управление на отклонения на напрежението от плана за защита на системата трябва да съдържа набор от мерки за управление на отклонения на напрежението извън границите, осигуряващи експлоатационна сигурност, посочени в член 25 от Регламент (ЕС) 2017/1485.

2. Всеки ОПС има право да установи обхват за реактивната мощност или обхват за напрежението и да възложи на операторите на разпределителни системи и значителните потребители на електроенергийната мрежа, определени за тази мярка съгласно член 11, параграф 4, да останат в него, в съответствие с членове 28 и 29 от Регламент (ЕС) 2017/1485.

3. По искане на съседен ОПС в извънредно състояние, всеки ОПС предоставя всички способности за генериране на реактивна мощност, които не водят неговата преносна система към извънредно състояние или състояние на прекъсване на електроснабдяването.

Член 20

Процедура за управление на потока на мощност

1. Процедурата за управление на потока на мощност от плана за защита на системата трябва да съдържа набор от мерки за управление на потока на мощност извън границите, осигуряващи експлоатационна сигурност, посочени в член 25 от Регламент (ЕС) 2017/1485.

2. Всеки ОПС има право да установи западена стойност за активната мощност, която всеки ЗПЕМ, определен съгласно член 11, параграф 4, буква в), трябва да поддържа, при условие че западената стойност е съобразена с техническите ограничения на съответния ЗПЕМ. Всеки ОПС има право да установи западена стойност за активната мощност, която всеки доставчик на услуги за защита трябва да поддържа, при условие че тази мярка се прилага за него съгласно условията, посочени в член 4, параграф 4, и западената стойност отговаря на техническите ограничения на доставчиците на услуги за защита. Значителните потребители на електроенергийната мрежа и доставчиците на услуги за защита изпълняват без ненужно забавяне указанията, дадени пряко от оператора на преносна система, или непряко чрез операторите на разпределителни системи и остават в това състояние до издаване на допълнителни указания. Когато инструкциите са дадени пряко, ОПС информира съответните оператори на разпределителни системи без ненужно забавяне.

3. Всеки ОПС има право да изключва значителни потребители на електроенергийната мрежа и доставчици на услуги за защита, пряко или непряко чрез операторите на разпределителни системи. Значителните потребители на електроенергийната мрежа и доставчиците на услуги за защита остават изключени до даване на по-следващи указания. Когато ЗПЕМ са изключени пряко, ОПС информира съответните оператори на разпределителни системи без ненужно забавяне. В срок от 30 дни от аварията, ОПС изготвя доклад с подробно обяснение на причините, изпълнението и въздействието на това действие и го представя на съответния регулаторен орган в съответствие с член 37 от Директива 2009/72/ЕО.

Член 21

Помощ за процедурата за активната мощност

1. В случай на липса на адекватност на контролната зона, определена за времевите интервали „ден напред“ и „в рамките на деня“ съгласно член 107, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/1485, преди евентуално прекратяване на пазарните дейности съгласно член 35, ОПС има право да поиска помощ за активна мощност от:

- а) всеки доставчик на услуги по балансиране, който, при поискване от оператора на преносна система променя състоянието си на разполагаемост, за да предостави цялата си активна мощност, при условие че тя не е била вече задействана чрез балансиращия пазар, и който се съобразява с техническите ограничения на оператора на преносна система;
- б) всеки ЗПЕМ, свързан към неговата зона за РТЧ, който все още не предоставя услуга по балансиране на оператора на преносна система, и който при поискване от ОПС предоставя цялата си активна мощност при съобразяване с техническите му ограничения; и
- в) други ОПС, които са в нормално състояние или състояние на повишено внимание.

2. Един ОПС може да задейства помощта за активна мощност от доставчик на услуги по балансиране или ЗПЕМ по параграф 1, букви а) и б) само ако е задействал всички оферти за балансираща енергия, като взема предвид наличната междузонова преносна способност в момента на липсата на адекватност на контролната зона.

3. Всеки ОПС, който е бил обект на искане на помощ за активна мощност съгласно параграф 1, буква в), трябва:

- а) да предостави своите несподелени оферти;
- б) да има право да задейства разполагаемата балансираща енергия, с цел да предостави съответната мощност на искащия ОПС; и
- в) да има право да поиска помощ за активна мощност от своите доставчици на услуги по балансиране и от всеки ЗПЕМ, свързан към неговата зона за РТЧ, който все още не му предоставя услуга по балансиране, с цел да предостави съответната помощ за активна мощност на искащия ОПС.

4. При задействане на активната мощност, поискана съгласно параграф 1, буква в), искащият ОПС и ОПС, към който е искането, трябва да имат право да използват:

- а) разполагаемата междузонова преносна способност в случай на задействане преди момента на затваряне на пазара за сделки с междузонова преносна способност в рамките на деня и ако предоставянето на съответната междузонова преносна способност не е било спряно съгласно член 35;
- б) допълнителна преносна способност, която може да бъде разполагаема поради състоянието на системата в реално време, в който случай искащият ОПС и ОПС, към който е искането, се координират с други значително засегнати ОПС в съответствие с член 6, параграф 5.

5. След като искащият ОПС и ОПС, към който е искането, се споразумеят относно условията за предоставяне на помощ за активна мощност, договорените размер на активната мощност и отрязък от време за предоставяне не могат да се променят, освен ако преносната система на оператора на преносна система, предоставящ помощта, попадне в извънредно състояние или състояние на прекъсване на електроснабдяването.

Член 22

Процедура за ръчно изключване на товари

1. В допълнение към мерките, формулирани в членове 18—21, всеки ОПС може да установи размер за нетния товар, който да бъде изключван ръчно пряко от ОПС, или непряко чрез операторите на разпределителни системи, когато това е необходимо за предотвратяване на разпространяването или влошаването на дадено извънредно състояние. Когато товар трябва да бъде изключен пряко, ОПС уведомява съответните оператори на разпределителни системи незабавно.
2. ОПС задейства ръчното изключване на нетния товар, посочен в параграф 1 с цел:
 - а) да преодолява претоварвания или ситуации на понижаване на напрежението; или
 - б) да преодолява ситуации, в които е поискана помощ за активна мощност съгласно член 21, но тя не е достатъчна за поддържане на адекватност във времеви интервали „ден напред“ и „в рамките на деня“ в неговата контролна зона съгласно член 107 от Регламент (ЕС) 2017/1485, което води до риск от влошаване на честотата в синхронната зона.
3. ОПС уведомява операторите на разпределителни системи за размера на нетния товар, установен съгласно параграф 1, който да бъде изключен в техните разпределителни системи. Всеки ОПС изключва съобщения размер на нетния товар, без ненужно забавяне.
4. В срок от 30 дни от аварията, ОПС изготвя доклад с подробно обяснение на причините, изпълнението и въздействието на това действие и го представя на съответния регулаторен орган в съответствие с член 37 от Директива 2009/72/ЕО.

ГЛАВА III

ПЛАНА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

РАЗДЕЛ I

Общи разпоредби

Член 23

Разработване на плана за възстановяване

1. Не по-късно от 18 декември 2018 г. всеки ОПС разработва план за възстановяване, като се консултира със съответните ОПС, ЗПЕМ, национални регулаторни органи или организации, посочени в член 4, параграф 3, съседни ОПС и другите ОПС във въпросната синхронна зона.
2. При разработването на своя план за възстановяване всеки ОПС отчита най-малко следните елементи:
 - а) поведението и възможностите на товарите и електропроизводството;
 - б) специфичните нужди на значителните потребители на електроенергийната мрежа с висок приоритет, изброени в съгласно параграф 4; и
 - в) характеристиките на своята мрежа и прилежащите мрежи на оператори на разпределителни системи.
3. Планът за възстановяване съдържа поне следните разпоредби:
 - а) условията, при които планът за възстановяване се задейства, както е предвидено в член 25;
 - б) указанията по плана за възстановяване, издавани от оператора на преносна система; и
 - в) мерки, предмет на консултации или координиране в реално време с набелязаните страни.
4. По-специално, планът за възстановяване включва следните елементи:
 - а) списък на мерките, които трябва да се приложат от ОПС в неговите инсталации;
 - б) списък на мерките, които трябва да се въведат от операторите на разпределителни системи, както и на операторите на разпределителни системи, отговарящи за изпълнението на тези мерки в техните инсталации;
 - в) списък на ЗПЕМ, отговарящи за изпълнението в техните инсталации на мерките, произтичащи от задължителни изисквания, определени в Регламент (ЕС) 2016/631, Регламент (ЕС) 2016/1388 и Регламент (ЕС) 2016/1447 или от националното законодателство, и списък на мерките, които трябва да бъдат изпълнени от въпросните ЗПЕМ;
 - г) списъка на значителните потребители на електроенергийната мрежа с висок приоритет и реда и условията за тяхното изключване и повторно подаване на електроенергия към тях;

- д) списък на подстанции, които са от основно значение за процедурите от плана му за възстановяване;
 - е) броя на източниците на електроенергия в контролната зона на ОПС, необходими за повторно подаване на електроенергия към системата му със стратегия за повторно възходящо подаване на електроенергия, притежаваща способност за пускане без външно захранване, способност за бързо ресинхронизиране (чрез експлоатацията за покриване на собствените нужди) и експлоатация в островен режим; и
 - ж) крайните срокове за изпълнение, за всяка изброена мярка.
5. Планът за възстановяване включва най-малко следните технически и организационни мерки, специфицирани в глава III:
- а) процедура за повторно подаване на електроенергия в съответствие с раздел 2;
 - б) процедура за управление на честотата в съответствие с раздел 3; и
 - в) процедура за ресинхронизиране в съответствие с раздел 4;
6. Мерките, които се съдържат в плана за възстановяване, трябва да са в съответствие със следните принципи:
- а) тяхното въздействие върху потребителите на системата трябва да бъде минимално;
 - б) те трябва да бъдат икономически ефективни;
 - в) трябва да се задействат само мерките, които са необходими; и
 - г) те не трябва да довеждат взаимосвързаните преносни системи до извънредно състояние или състояние на прекъсване на електроснабдяването.

Член 24

Изпълнение на плана за възстановяване

1. Не по-късно от 18 декември 2019 г. всеки ОПС прилага тези мерки от плана за възстановяване, които трябва да се приложат в преносната система. От този момент нататък той поддържа действието на приложените мерки.
2. Не по-късно от 18 декември 2018 г. всеки ОПС уведомява ОРС, присъединени към преносна система, относно мерките (включително относно крайните срокове за прилагане), които трябва да бъдат приложени във:
 - а) инсталациите на оператора на разпределителна система на съгласно член 23, параграф 4; и
 - б) инсталациите на значителните потребители на електроенергийната мрежа, определени съгласно член 23, параграф 4 и присъединени към техните разпределителни системи; и
 - в) инсталациите на доставчиците на услуги за възстановяване, присъединени към техните разпределителни системи; и
 - г) инсталациите на ОРС, присъединени към техните разпределителни системи;
3. Не по-късно от 18 декември 2018 г. всеки ОПС уведомява значителните потребители на електроенергийната мрежа, определени съгласно член 23, параграф 4 или доставчиците на услуги за възстановяване, директно присъединени към неговата преносна система, за мерките, които трябва да бъдат изпълнени в техните инсталации, включително за сроковете за изпълнение съгласно член 23, параграф 4, буква ж).
4. Когато това е предвидено в националното законодателство, ОПС уведомява пряко значителните потребители на електроенергийната мрежа, определени съгласно член 23, параграф 4, доставчиците на услуги за възстановяване и операторите на разпределителни системи, свързани към разпределителни системи, както и уведомява съответния ОРС за това уведомление.
5. Когато даден ОПС уведоми даден ОРС в съответствие с параграф 2, ОРС на свой ред, уведомява незабавно значителните потребители на електроенергийната мрежа, доставчиците на услуги за възстановяване и операторите на разпределителни системи, свързани към неговата разпределителна система, за мерките от плана за възстановяване, които те трябва да изпълнят в съответните си инсталации, включително за сроковете за тяхното изпълнение съгласно член 23, параграф 4, буква ж).
6. Всеки уведомен ОРС, ЗПЕМ и доставчик на услуги за възстановяване:
 - а) изпълнява съобщените мерки, не по-късно от 12 месеца от датата на уведомяването;
 - б) потвърждава изпълнението на мерките пред уведомяващия системен оператор, който, когато е различен от оператора на преносна система, уведомява последния; и
 - в) поддържа действието на мерките, изпълнени в неговите инсталации.

Член 25

Задействие на плана за възстановяване

1. Всеки ОПС задейства процедурите от своя план за възстановяване при съгласуване с операторите на разпределителни системи и значителните потребители на електроенергийната мрежа, определени съгласно член 23, параграф 4, както и с доставчиците на услуги за възстановяване в следните случаи:
 - а) когато системата е в извънредно състояние в съответствие с критериите в член 18, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/1485, щом системата се стабилизира след задействане на мерките от плана за защита на системата; или
 - б) когато системата е в състояние на прекъсване на електроснабдяването в съответствие с критериите, посочени в член 18, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/1485.
2. По време на възстановяването на системата, всеки ОПС определя и следи:
 - а) обхвата и границите на синхронизирания регион или синхронизирани региони, към които принадлежи неговата контролна зона;
 - б) ОПС, с които той споделя синхронизиран регион или синхронизирани региони; и
 - в) разполагаемите резерви на активна мощност в своята контролна зона.
3. Всеки ОПС и ЗПЕМ, определен съгласно член 23, параграф 4, както и всеки доставчик на услуги за възстановяване изпълнява без ненужно забавяне инструкциите от плана за възстановяване, издадени от оператора на преносна система съгласно член 23, параграф 3, буква б) в съответствие с процедурите на плана за възстановяване.
4. Всеки ОПС задейства тези процедури от своя план за възстановяване, които имат значително трансгранично въздействие, при съгласуване със засегнатите ОПС.

РАЗДЕЛ 2

Повторно подаване на електроенергия

Член 26

Процедура за повторно подаване на електроенергия

1. Процедурата за повторно подаване на електроенергия от плана за възстановяване съдържа набор от мерки, позволяващи на ОПС да прилага:
 - а) стратегия за низходящо повторно подаване на електроенергия; и
 - б) стратегия за възходящо повторно подаване на електроенергия.
2. По отношение на стратегията за възходящо повторно подаване на електроенергия, процедурата за повторно подаване на електроенергия трябва да съдържа поне мерки за:
 - а) управление на отклоненията на напрежението и честотата, дължащи се на повторно подаване на електроенергия;
 - б) следене и управление на експлоатацията в островен режим; и
 - в) ресинхронизиране на зоните на експлоатацията в островен режим.

Член 27

Задействие на процедурата за повторно подаване на електроенергия

1. При задействане на процедурата за повторно подаване на електроенергия, всеки ОПС създава стратегия, която да се прилага, като взема предвид:
 - а) разполагаемостта на източници на електроенергия, способни на повторно подаване на електроенергия в неговата контролна зона;
 - б) очакваната продължителност и рискове от възможни стратегии за повторно подаване на електроенергия;
 - в) условията на електроенергийните системи;
 - г) условията на пряко свързаните системи, включително поне състоянието на междусистемните електропроводи;
 - д) значителните потребители на електроенергийната мрежа с висок приоритет, изброени съгласно член 23, параграф 4; и
 - е) възможността за комбиниране на стратегиите за възходящо и низходящо подаване на електроенергия.

2. Когато се прилага стратегия за низходящо повторно подаване на електроенергия, всеки ОПС управлява свързването на товарите и генериращите мощности с цел да регулира честотата към номиналната честота, при което максималният толеранс съответства на максималното отклонение на честотата при стационарни условия. Всеки ОПС прилага условията за свързване на товарите и генериращите мощности, определени от водещия по отношение на честотата, когато е назначен в съответствие с член 29.
3. Когато се прилага стратегия за възходящо повторно подаване на електроенергия, всеки ОПС управлява свързването на товарите и генериращите мощности с цел да регулира честотата към целевата честота, установена в съответствие с член 28, параграф 3, буква в).
4. При повторно подаване на електроенергия, ОПС, след консултации с операторите на разпределителни системи, определя и съобщава размера на нетния товар, който да бъде повторно включен към разпределителните мрежи. Всеки ОПС включва повторно съобщения размер на нетния товар, като същевременно се съобразява с блоковото натоварване и отчита автоматичното повторно свързване на товарите и генериращите мощности в своята мрежа.
5. Всеки ОПС уведомява съседните си ОПС за способността си да поддържа стратегия за низходящо повторно подаване на електроенергия.
6. За задействането на стратегия за низходящо повторно подаване на електроенергия, ОПС трябва да поиска съседните ОПС да могат да подкрепят повторното подаване на електроенергия. Тази подкрепа може да представлява помощ за активна мощност, в съответствие с член 21, параграфи 3—5. ОПС, към които е искането, предоставят помощ за повторното подаване на електроенергия, освен ако това би довело техните системи до извънредно състояние или състояние на прекъсване на електроснабдяването. В такъв случай искащият ОПС използва стратегия за възходящо повторно подаване на електроенергия.

РАЗДЕЛ 3

Управление на честотата

Член 28

Процедура за управление на честотата

1. Процедурата за управление на честотата от плана за възстановяване съдържа набор от мерки, целящи възстановяване на честотата на системата до номиналната честота.
2. Всеки ОПС задейства процедурата си за управление на честотата:
 - а) при подготовката на процедурата за ресинхронизиране, когато дадена синхронна зона е разделена на няколко синхронизирани региона;
 - б) в случай на отклонение на честотата в синхронната зона; или
 - в) в случай на повторно подаване на електроенергия.
3. Процедурата за управление на честотата включва поне:
 - а) списък на действията по отношение на заданието на регулатора на товарите и честотата преди назначаването на водещи по отношение на честотата;
 - б) назначаването на водещи по отношение на честотата;
 - в) установяването на целева честота в случай на стратегия за повторно възходящо подаване на електроенергия,
 - г) управление на честотата след отклонение на честотата; и
 - д) управление на честотата след разделяне на синхронна зона;
 - е) определянето на размера на товара и генериращите мощности, които да бъдат включени, като се вземат предвид разполагаемите резерви на активна мощност в рамките на синхронизирания регион, с цел да се избегнат големи отклонения на честотата.

Член 29

Назначаване на водещ по отношение на честотата

1. По време на възстановяването на системата, когато дадена синхронна зона е разделена на няколко синхронизирани региона, операторите на преносни системи от всеки синхронизиран регион назначават водещ по отношение на честотата, в съответствие с параграф 3.
2. По време на възстановяването на системата, когато дадена синхронна зона не е разделена, но честотата на системата надвишава границите на честотата за състоянието на повишено внимание, както е определено в член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/1485, всички ОПС на синхронната зона назначават водещ по отношение на честотата, в съответствие с параграф 3.

3. Операторът на преносна система с най-високия оценен в реално време коефициент K се назначава за водещ по отношение на честотата, освен ако ОПС на синхронизирания регион или на синхронната зона се споразумеят да назначат друг ОПС за водещ по отношение на честотата. В такъв случай ОПС на синхронизирания регион или на синхронната зона, вземат предвид следните критерии:

- а) размера на разполагаемите резерви на активна мощност и по-специално резервите за вторично регулиране на честотата;
- б) разполагаемите преносни способности на междусистемните електропроводи;
- в) наличието на измервания на честотата на операторите на преносни системи на синхронизирания регион или на синхронната зона; и
- г) наличието на измервания върху критични елементи в рамките на синхронизирания регион или на синхронната зона;

4. Независимо от разпоредбите на параграф 3, когато размерът на въпросната синхронна зона и ситуацията в реално време позволяват това, ОПС в синхронната зона могат да назначат предварително определен водещ по отношение на честотата.

5. ОПС, назначен за водещ по отношение на честотата съгласно параграфи 1 и 2, уведомява другите ОПС на синхронната зона за назначаването си незабавно.

6. Назначеният за водещ по отношение на честотата действа като такъв докато:

- а) за неговия синхронизиран регион бъде назначен друг водещ по отношение на честотата;
- б) бъде назначен нов водещ по отношение на честотата в резултат на ресинхронизиране на неговия синхронизиран регион с друг синхронизиран регион; или
- в) бъде постигнато пълно ресинхронизиране на синхронната зона, като честота на системата е в рамките на стандартния обхват на честотата и РТЧ, извършвано от всеки ОПС на синхронната зона, отново е в нормалния си режим на работа в съответствие с член 18, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/1485.

Член 30

Управление на честотата след отклонение на честотата

1. По време на възстановяването на системата, когато съгласно член 29, параграф 3 е бил назначен водещ по отношение на честотата, операторите на преносни системи на синхронната зона, различни от водещия по отношение на честотата, като първа мярка преустановяват ръчното задействане на резервите за вторично регулиране на честотата и резервите за заместване.

2. След консултации с другите ОПС на синхронната зона водещият по отношение на честотата установява режима на работа, който да се прилага за РТЧ, извършвано от всеки ОПС на синхронната зона.

3. Водещият по отношение на честотата управлява ръчното задействане на резервите за вторично регулиране на честотата и резервите за заместване в рамките на синхронната зона, като цели регулиране на честотата на синхронната зона към номиналната честота и като взема предвид границите, осигуряващи експлоатационна сигурност, определени съгласно член 25 от Регламент (ЕС) 2017/1485. При поискване, всеки ОПС на синхронната зона, подпомага водещия по отношение на честотата.

Член 31

Управление на честотата след разделяне на синхронна зона

1. По време на възстановяването на системата, когато съгласно член 29, параграф 3 е бил назначен водещ по отношение на честотата, операторите на преносни системи на всеки синхронизиран регион, с изключение на водещия по отношение на честотата, като първа мярка преустановяват ръчното задействане на резервите за вторично регулиране на честотата и резервите за заместване.

2. След консултации с другите ОПС на синхронизирания регион водещият по отношение на честотата установява режима на работа, който да се прилага за РТЧ, извършвано от всеки ОПС на синхронизирания регион.

3. Водещият по отношение на честотата управлява ръчното задействане на резервите за вторично регулиране на честотата и резервите за заместване в рамките на синхронизирания регион, като цели регулиране на честотата на синхронизирания регион към целевата честота, установена от водещия по отношение на ресинхронизирането, ако има такъв, съгласно член 34, параграф 1, буква а), и като взема предвид границите, осигуряващи експлоатационна сигурност, определени съгласно член 25 от Регламент (ЕС) 2017/1485. Когато за синхронизирания регион не е назначен водещ по отношение на ресинхронизирането, водещият по отношение на честотата цели регулиране на честотата към номиналната честота. При поискване, всеки ОПС на синхронизирания регион подпомага водещия по отношение на честотата.

РАЗДЕЛ 4

Ресинхронизиране

Член 32

Процедурата за ресинхронизиране

Процедурата за ресинхронизиране от плана за възстановяване включва поне:

- а) назначаването на водещ по отношение на ресинхронизирането;
- б) мерките, позволяващи на ОПС да прилага стратегия за ресинхронизиране; и
- в) максималните граници за разликите за фазовия ъгъл, честотата и напрежението на свързващите линии.

Член 33

Назначаване на водещ по отношение на ресинхронизирането

1. По време на възстановяването на системата, когато два синхронизирани региона могат да бъдат ресинхронизирани без да се застрашава експлоатационната сигурност на преносните системи, водещите по отношение на ресинхронизирането от тези синхронизирани региони назначават водещ по отношение на честотата, при което се консултират поне с оператора(ите) на преносни системи, определен(и) като потенциален(ни) водещ(и) по отношение на ресинхронизирането и в съответствие с параграф 2. Всеки водещ по отношение на честотата незабавно уведомява операторите на преносни системи от своя синхронизиран регион относно назначения водещ по отношение на ресинхронизирането.
2. За да бъде ресинхронизирана всяка двойка синхронизирани региони, водещ по отношение на ресинхронизирането трябва да бъде ОПС, който:
 - а) има в експлоатация най-малко една подстанция, оборудвана с апаратура за паралелна комутация на границата между двата синхронизирани региона, които трябва да се синхронизират;
 - б) има достъп до измерванията на честотата от двата синхронизирани региона;
 - в) има достъп до измерванията на напрежението на подстанциите, между които са разположени потенциални точки на ресинхронизиране; и
 - г) е в състояние да регулира напрежението в потенциалните точки на ресинхронизиране.
3. Когато повече от един ОПС отговаря на критериите по параграф 2, за водещ по отношение на ресинхронизирането се назначава ОПС с най-големия брой потенциални точки на ресинхронизиране между двата синхронизирани региона, освен ако водещите по отношение на честотата на двата синхронизирани региона се споразумеят да назначат друг ОПС за водещ по отношение на ресинхронизирането.
4. Назначеният за водещ по отношение на ресинхронизирането действа като такъв докато:
 - а) за двата синхронизирани региона бъде назначен друг водещ по отношение на ресинхронизирането; или
 - б) двата синхронизирани региона бъдат ресинхронизирани и всички стъпки от член 34 бъдат завършени.

Член 34

Стратегия за ресинхронизиране

1. Преди ресинхронизирането водещият по отношение на ресинхронизирането трябва:
 - а) да установи в съответствие с максималните граници, посочени в член 32:
 - i) целевата стойност на честотата за ресинхронизиране;
 - ii) максималната честотна разлика между двата синхронизирани региона;
 - iii) максималния обмен на активна и реактивна мощност; и
 - iv) режима на работа, който да се прилага за РТЧ;
 - б) да избере точка на ресинхронизиране като вземе предвид границите, осигуряващи експлоатационна сигурност в синхронизираните региони;
 - в) да установи и подготви всички необходими действия за ресинхронизирането на двата синхронизирани региона в точката на ресинхронизиране;
 - г) да установи и подготви последващ набор от действия за създаване на допълнителни връзки между синхронизираните региони; и
 - д) да оцени готовността на синхронизираните региони за ресинхронизиране при отчитане на условията, посочени в буква а).

2. При изпълняването на задачите, изброени в параграф 1, водещият по отношение на ресинхронизирането се консултира с водещите по отношение на честотата от участващите синхронизирани региони и, за задачите, изброени в букви б)–д), той се консултира и с ОПС, експлоатиращи подстанциите, използвани за ресинхронизиране.
3. Всеки водещ по отношение на честотата уведомява операторите на преносни системи в своя синхронизиран регион относно планираното ресинхронизиране без ненужно забавяне.
4. Когато са изпълнени всички условия, установени в съответствие с буква а) от параграф 1, водещият по отношение на ресинхронизирането изпълнява ресинхронизирането чрез задействане на действията, установени в съответствие с букви в) и г) от параграф 1.

ГЛАВА IV

ПАЗАРНИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ

Член 35

Процедура за прекратяване на пазарните дейности

1. Даден ОПС може да прекрати временно една или повече пазарни дейности, посочени в параграф 2, когато:
 - а) преносната мрежа на оператора на преносна система е в състояние на прекъсване на електроснабдяването. или
 - б) ОПС е изчерпал всички варианти, предоставени от пазара, и продължаването на пазарните дейности при извънредното състояние би влошило едно или повече от условията, посочени в член 18, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/1485; или
 - в) продължаването на пазарните дейности би намалило значително ефективността на процеса на възстановяване до нормално състояние или състояние на повишено внимание; или
 - г) не са налице инструментите и средствата за комуникация, необходими на ОПС, за да улеснят пазарните дейности.
2. Съгласно параграф 1 могат да бъдат прекратени следните пазарни дейности:
 - а) предоставянето на междузонова преносна способност за разпределянето ѝ по съответните граници на тържна зона за всеки единичен пазарен период, когато се очаква преносната система да не бъде възстановена до нормално състояние или състояние на повишено внимание;
 - б) предоставянето от доставчик на услуги по балансиране на преносна способност за балансиране и оферти за балансираща енергия;
 - в) предоставянето от страна, отговорна за баланса, на балансирана позиция в края на времевия интервал „ден напред“, ако това се изисква от условията, свързани с балансирането;
 - г) предоставянето на промени на позицията на отговорните за баланса страни;
 - д) предоставянето на графици, посочени в член 111, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/1485 и
 - е) други съответни пазарни дейности, чието прекратяване се счита за необходимо за предпазването и/или възстановяването на системата.
3. В случай на прекратяване на пазарните дейности съгласно параграф 1, при искане на оператора на преносна система, всеки ЗПЕМ действа, когато това е технически възможно, при зададена стойност за активната мощност, установена от оператора на преносна система.
4. При прекратяване на пазарните дейности съгласно параграф 1 ОПС може изцяло или частично да прекрати изпълнението на своите процедури, засегнати от това прекратяване.
5. При прекратяване на пазарните дейности съгласно параграф 1 ОПС се координира най-малкото със следните страни:
 - а) операторите на преносни системи от регионите за изчисляване на преносната способност, на които ОПС е член;
 - б) ОПС, с които операторът на преносна система има уговорка за координиране на балансирането;
 - в) номинираните оператори на пазара на електроенергия („НОПЕ“) и други организации, на които се възлага или делегира изпълнението на пазарни функции в съответствие с Регламент (ЕС) 2015/1222;
 - г) операторите на преносни системи от блока за регулиране на товарите и честотата, на който ОПС е член; и
 - д) координирания изчислител на преносна способност на регионите за изчисляване на преносната способност, на който ОПС е член.
6. В случай на прекратяване на пазарните дейности, всеки ОПС дава ход на процедурата за уведомяване, посочена в член 38.

Член 36

Правила за прекратяване и възстановяване на пазарните дейности

1. Не по-късно от 18 декември 2018 г. всеки ОПС изготвя предложение за правила относно прекратяване и възстановяване на пазарните дейности.
2. ОПС публикува тези правила на своята интернет страница след тяхното одобряване от регулаторния орган в съответствие с член 37 от Директива 2009/72/ЕО.
3. Правилата за прекратяване и възстановяване на пазарните дейности следва да са съвместими доколкото е възможно със:
 - а) правилата за предоставяне на междузонова преносна способност в рамките на съответните региони за изчисляване на преносната способност;
 - б) правилата за предоставянето, от доставчиците на услуги по балансиране, на преносна способност за балансиране и офerti за балансираща енергия, произтичащи от споразумения с други ОПС за координиране на балансирането;
 - в) правилата за предоставянето от страна, отговорна за баланса, на балансирана позиция в края на времевия интервал „ден напред“, ако това се изисква от условията, свързани с балансирането;
 - г) правила за предоставянето на промени на позицията на отговорните за баланса страни; и
 - д) правилата за предоставянето на графици, посочени в член 111, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/1485.
4. При разработването на правила за прекратяване и възстановяване на пазарните дейности, всеки ОПС преобразува ситуацията, посочени в член 35, параграф 1, в обективно дефинирани параметри, като взема предвид поне следните фактори:
 - а) процента на изключванията на товара в зоната за РТЧ на оператора на преносна система, съответстващ на:
 - i) неспособността на значителен дял от отговорните за баланса страни да поддържат своя баланс; или
 - ii) необходимостта ОПС да не следва обичайните процеси на балансиране, за да извърши ефективно повторно подаване на електроенергия;
 - б) процента на изключване на генериращи мощности в зоната за РТЧ на ОПС, съответстващ на неспособността на значителен дял от отговорните за баланса страни да поддържат своя баланс;
 - в) дела и географското разпределение на неразполагаеми елементи на преносната система, съответстващ на:
 - i) разсинхронизиране на значителна част от зоната за РТЧ, което прави неефективни обичайните процеси на балансиране; или
 - ii) намаляване до нула на междузоновата преносна способност по дадена(и) граница(и) на тръжна зона;
 - г) неспособността на следните засегнати субекти да изпълняват своите пазарни дейности по независещи от тях причини:
 - i) страни, отговорни за баланса;
 - ii) доставчици на услуги по балансиране;
 - iii) НОПЕ и други организации, на които се възлага или делегира изпълнението на пазарни функции съгласно Регламент (ЕС) 2015/1222;
 - iv) ОРС, присъединени към преносна система;
 - д) липсата на добре функциониращи инструменти и средства за комуникация, необходими за извършване на:
 - i) единно свързване на пазарите за ден напред или в рамките на деня или всякакъв явен механизъм за разпределяне на преносна способност; или
 - ii) процедурата на вторично регулиране на честотата; или
 - iii) процедурата за заместване на резерви; или
 - iv) предоставянето от страна, отговорна за баланса, на балансирана позиция за ден напред, и предоставянето на промяна на нейната позиция; или
 - v) предоставянето на графици, посочени в член 111, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/1485.
5. В правилата за прекратяване и възстановяване на пазарните дейности се определя срок, който да се спазва за всеки параметър, дефиниран съгласно параграф 4, преди да се започне процедурата за прекратяване на пазарните дейности.

6. Съответният ОПС прави оценка в реално време на параметрите, дефинирани съгласно параграф 4, въз основа на информацията, с която разполага.
7. Не по-късно от 18 декември 2020 г. ЕМОПС за електроенергия представя на Агенцията доклад, в който се прави оценка на степента на хармонизиране на правилата за прекратяване и възстановяване на пазарните дейности, установени от операторите на преносни системи, и в който се набелязват области, според случая, които изискват хармонизиране.
8. Не по-късно от 18 юни 2019 г. всеки ОПС представя на ЕМОПС за електроенергия данните, необходими за изготвяне и представяне на доклад в съответствие с параграф 7.

Член 37

Процедура за възстановяване на пазарните дейности

1. Съответният ОПС, при съгласуване с номинирания(те) оператор(и) на пазара на електроенергия, работещ в своята контролна зона и със съседните ОПС, дава ход на процедура за възстановяването на пазарните дейности, прекратени съгласно член 35, параграф 1, когато:
 - а) ситуацията, водеща до задействане на прекратяването, е приключила и не е налице друга ситуация, посочена в член 35, параграф 1; и
 - б) субектите, посочени в член 38, параграф 2, са били надлежно уведомени предварително в съответствие с член 38.
2. Съответният ОПС, при съгласуване със съседните ОПС, дава ход на възстановяването на процедурите на ОПС, засегнати от прекратяването на пазарните дейности, когато са изпълнени условията по параграф 1 или преди това, ако това е необходимо, за да се възстановят пазарните дейности.
3. Съответният(те) НОПЕ, при съгласуване с операторите на преносни системи и организациите, посочени в член 35, параграф 5, дава(т) ход на възстановяването на съответните процедури за единно свързване на пазара за ден напред и/или в рамките на деня, веднага щом ОПС уведоми(ят), че неговите(техните) процедури са били възстановени.
4. Когато предоставянето на междузонова преносна способност е било прекратено и впоследствие възстановено, всеки съответен ОПС актуализира междузоновите преносни способности за разпределяне на преносна способност като използва от допустимите варианти най-лесно осъществимия и ефективен вариант за всеки единичен пазарен период:
 - а) като използва най-новите разполагаеми междузонови преносни способности, изчислени от координирания изчислител на преносна способност;
 - б) като дава ход на процедурите за изчисляване на регионалната преносна способност, приложими в съответствие с членове 29 и 30 от Регламент (ЕС) 2015/1222; или,
 - в) като определи, при съгласуване с операторите на преносни системи на региона за изчисляване на преносната способност, междузоновите преносни способности въз основа на действителните физически условия на мрежата.
5. Когато част от сумарната зона на свързване на пазарите, в която са били прекратени пазарните дейности, се върне обратно към нормалното състояние или състоянието на повишено внимание, НОПЕ на тази зона има(т) право да извърши(ат) свързване на пазарите в част от сумарната зона на свързване на пазарите, като се консултират с операторите на преносни системи и организациите, посочени в член 35, параграф 5, при условие че операторът на преносна система е възстановил процедурата за изчисляване на преносната способност.
6. Не по-късно от 30 дни след като са били възстановени пазарните дейности, операторът(ите) на преносна система, който(ито) е(са) прекратил(и) и възстановил(и) пазарните дейности, изготвя(т) доклад поне на английски език, съдържащ, подробно обяснение на причините за, изпълнението и въздействието от спирането на пазара и позоваване на съответствието с правилата за прекратяване и възстановяване на пазарните дейности, представя го на съответния национален регулаторен орган в съответствие с член 37 от Директива 2009/72/ЕО и го предоставя на организациите, посочени в член 38, параграф 2.
7. Регулаторните органи на държавите членки или Агенцията могат да отправят препоръка до съответния(ите) ОПС да насърчава(т) добрите практики и да предотвратява(т) подобни аварии бъдеще.

Член 38

Процедура за уведомяване

1. Правилата за прекратяване и възстановяване на пазарните дейности, разработени съгласно член 36, трябва да съдържат също така процедура за уведомяване, описваща задачите и действията, които се очакват от всяка страна в различните ѝ роли по време на прекратяването и възстановяването на пазарните дейности.

2. Процедура за уведомяване трябва да предвижда едновременното изпращане на информация до следните организации:
 - а) страните, посочени в член 35, параграф 5;
 - б) страните, отговорни за баланса;
 - в) доставчиците на услуги по балансиране;
 - г) ОПС, присъединени към преносна система; и
 - д) съответния регулаторен орган на съответните държави членки в съответствие с член 37 от Директива 2009/72/ЕО.
3. Процедурата за уведомяване включва най-малко следните стъпки:
 - а) уведомяването от страна на оператора на преносна система, че пазарните дейности са били прекратени в съответствие с член 35;
 - б) съобщаването от оператора на преносна система на най-добрата прогноза за часа и датата на възстановяване на преносната система;
 - в) уведомяването от страна на НОПЕ и други организации, на които се възлага или делегира изпълнението на пазарни функции в съответствие с Регламент (ЕС) 2015/1222 и Регламент (ЕС) 2016/1719, за прекратяването на дейностите им, ако има такива;
 - г) актуализациите от операторите на преносни системи върху процедурата за възстановяване на преносната система;
 - д) уведомяването от страна на организациите, посочени в букви а) — г) от параграф 2, че пазарните им инструменти и системи за комуникация са в действие;
 - е) уведомяването от оператора(ите) на преносна система, че преносната система е била възстановена към нормално състояние или състояние на повишено внимание;
 - ж) съобщаването от НОПЕ и други организации, на които се възлага или делегира изпълнението на пазарни функции в съответствие с Регламент (ЕС) 2015/1222, на най-добрата прогноза за часа и датата на възстановяване на пазарните дейности; и
 - з) потвърждаването от страна на НОПЕ и други организации, на които се възлага или делегира изпълнението на пазарни функции в съответствие с Регламент (ЕС) 2015/1222, че пазарните дейности са били възстановени.
4. Всички уведомления и актуализации от ОПС, НОПЕ и други организации, на които се възлага или делегира изпълнението на пазарни функции, посочени в параграф 3, се публикуват на интернет страниците на тези организации. Когато не е възможно уведомление или актуализиране на интернет страницата, организацията, имаща задължение да уведомява, уведомява чрез електронна поща или чрез друго налично средство поне тези страни, които участват пряко в прекратените пазарни дейности.
5. Уведомление съгласно параграф 3, буква д), се извършва чрез електронна поща или чрез друго налично средство до съответния ОПС.

Член 39

Правила за уреждане на отношенията в случай на прекратяване на пазарните дейности

1. Не по-късно от 18 декември 2018 г. всеки ОПС разработва предложение за правила за уреждане на дисбаланси, за уреждане на отношения за балансиращата преносна способност и за балансиращата енергия, които се прилагат за периоди на уреждане на дисбаланс, през които пазарните дейности са били прекратени. ОПС може да предложи същите правила, които прилага за нормални операции.

ОПС публикува тези правила на своята интернет страница след тяхното одобряване от регулаторния орган в съответствие с член 37 от Директива 2009/72/ЕО.

Даден ОПС може да делегира задачите на ОПС, посочени в настоящия член, на една или повече трети страни, при условие че третата страна може да изпълнява съответната функция поне толкова ефективно, колкото оператора(ите) на преносна система. Дадена държава членка или, когато е приложимо, регулаторен орган, може да възлага задачите, посочени в настоящия член, на една или повече трети страни, при условие че третата страна може да изпълнява съответната функция поне толкова ефективно, колкото оператора(ите) на преносна система.

2. Правилата, посочени в параграф 1, се отнасят за уреждане на отношенията на ОПС и трети страни, когато е уместно, със страни, отговорни за баланса и доставчици на услуги по балансиране.

3. Правилата, разработени в съответствие с параграф 1, трябва:

- а) да гарантират финансова неутралност на всеки ОПС и на съответната трета страна, посочена в параграф 1;
- б) да избягват нарушавания на стимулите или контрапродуктивни стимули за страните, отговорни за баланса, доставчиците на услуги по балансиране операторите на преносни системи;

- в) да стимулират страните, отговорни за баланса, да се стремят да бъдат балансирани или да подпомагат системата да възстановява баланса си;
- г) да избягват всякакви финансови санкции, налагани на страните, отговорни за баланса, и на доставчиците на услуги по балансиране заради изпълнението на действията, поискани от оператора на преносна система;
- д) да създават възпиращ ефект за ОПС срещу прекратяване на пазарните дейности, освен ако това не е строго необходимо, и да стимулират ОПС да възстановяват пазарните дейности във възможно най-кратък срок; и
- е) да стимулират доставчиците на услуги по балансиране да предлагат услуги на включващия ОПС, който спомага за възстановяване на системата в нормално състояние.

ГЛАВА V

ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ И КОМУНИКАЦИЯ, ИНСТРУМЕНТИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Член 40

Обмен на информация

1. В допълнение към разпоредбите на членове 40—53 от Регламент (ЕС) 2017/1485, всеки ОПС, когато е в извънредно състояние, състояние на прекъсване или на възстановяване на електроснабдяването, има право да събира следната информация:

- а) от ОПС, определени в съответствие с член 23, параграф 4, необходимата информация поне за:
 - i) частта от тяхната мрежа, която е в експлоатация в островен режим;
 - ii) способността за синхронизиране на части от тяхната мрежа, която е в експлоатация в островен режим; и
 - iii) способността за включване в експлоатация в островен режим.
- б) от ЗПЕМ, определени в съответствие с член 23, параграф 4, и доставчиците на услуги за възстановяване, информацията относно най-малко следните условия:
 - i) текущото състояние на инсталацията;
 - ii) експлоатационните граници;
 - iii) времето за пълно задействане и времето за увеличаване на електропроизводството; и
 - iv) процесите, критични по време.

2. По време на извънредното състояние, състоянието на прекъсване или на възстановяване на електроснабдяването, всеки ОПС предоставя своевременно и за целите на процедурите на плана за защита на системата и процедурите на плана за възстановяване, следната информация, ако тя е на разположение на оператора на преносна система:

- а) на съседните ОПС, информацията поне за:
 - i) обхвата и границите на синхронизирания регион или синхронизираните региони, към които принадлежи неговата контролна зона;
 - ii) ограниченията за експлоатацията на синхронизирания регион;
 - iii) максималната продължителност и размера на активната и реактивната мощност, която може да се подава по междусистемни електропроводи; и
 - iv) всякакви други технически или организационни ограничения;
- б) на водещия по отношение на честотата от неговия синхронизиран регион, информацията поне за:
 - i) ограниченията за поддържане на експлоатация в островен режим;
 - ii) разполагаемия допълнителен товар и електропроизводство; и
 - iii) разполагаемостта на оперативни резерви;
- в) на присъединени към преносна система ОПС, определени в съответствие с член 11, параграф 4 и член 23, параграф 4, информацията поне за:
 - i) състоянието на неговата преносна система;
 - ii) границите за активната и реактивната мощност, блоковото натоварване, положението на прекъсвачите на отклонения под товар и прекъсвачите в точките на присъединяване;

- iii) информацията относно текущото и планираното състояние на модулите за производство на електроенергия, присъединени към оператора на разпределителна система, ако не са пряко на разположение на ОПС; и
 - iv) цялата необходима информация, която води до допълнително координиране със страни, присъединени към разпределителна система;
- г) на доставчиците на услуги за защита, информация поне за:
- i) състоянието на неговата преносна система; и
 - ii) планираните мерки, които изискват участието на доставчиците на услуги за защита;
- д) на оператори на разпределителни системи и значителни потребители на електроенергийната мрежа, определени съгласно член 23, параграф 4, и на доставчици на услуги за възстановяване, информация поне за:
- i) състоянието на неговата преносна система;
 - ii) способността и плановете за повторно подаване на електроенергия на връзки; и
 - iii) планираните мерки, които налагат тяхното участие.
3. ОПС в извънредно състояние, състояние на прекъсване или на възстановяване на електроснабдяването обменят помежду си информация относно поне:
- а) обстоятелствата, довели до настоящото състояние на неговата преносна система, доколкото те са известни; и
 - б) потенциалните проблеми, които правят необходимо предоставянето на помощ за активна мощност.
4. Даден ОПС в извънредно състояние, състояние на прекъсване на електроснабдяването или на възстановяване на електроснабдяването предоставя своевременно информация относно състоянието на своята преносна система и, ако е налична, допълнителна информация, обясняваща ситуацията в преносната система:
- а) на НОПЕ, който/които предоставя(т) тази информация на участниците на пазара, както е предвидено в член 38;
 - б) на съответния му регулаторен орган в съответствие с член 37 от Директива 2009/72/ЕО, или когато това е изрично предвидено в националното право, на организациите, посочени в член 4, параграф 3; и
 - в) на всички други заинтересовани страни, според случая.
5. ОПС уведомяват всяка засегната страна за плана за изпитване, разработен съгласно член 43, параграфи 2 и 3.

Член 41

Системи за комуникация

1. Всеки ОПС и ЗПЕМ, определен в съответствие с член 23, параграф 4, букви б) и в), всеки доставчик на услуги за възстановяване и всеки ОПС трябва да има инсталирана система за гласова комуникация с достатъчно резервно оборудване и резервни захранващи източници, за да осигури възможност за обмен на информацията, необходима за плана за възстановяване, за поне 24 часа, в случай на пълно отсъствие на външно електрозахранване или при повреда на което и да било отделно оборудване на системата за гласова комуникация. Държавите членки могат да изискват резервно захранване с мощност, съответстваща на над 24 часа.
2. Всеки ОПС следва да установи, като се консултира с операторите на разпределителни системи и със значителните потребители на електроенергийната мрежа, определени в съответствие с член 23, параграф 4, и с доставчиците на услуги за възстановяване, техническите изисквания, които да бъдат изпълнени от техните системи за гласова комуникация, както и от неговата собствена система за гласова комуникация, за да осигури възможност за тяхната оперативна съвместимост и да гарантира, че входящо повикване от ОПС може да бъде разпознато от другата страна и да му се отговори незабавно.
3. Всеки ОПС следва да установи, като се консултира със съседните ОПС и на другите ОПС в своята синхронна зона, техническите изисквания, които да бъдат изпълнени от техните системи за гласова комуникация, както и от неговата собствена система за гласова комуникация, за да осигури възможност на тяхната оперативна съвместимост и да гарантира, че входящо повикване от ОПС може да бъде разпознато от другата страна и да му се отговори незабавно.
4. Независимо от разпоредбите на параграф 1, ЗПЕМ, определени в съответствие с член 23, параграф 4, които са модули за производство на електроенергия от тип В, както и доставчиците на услуги за възстановяване, които са модули за производство на електроенергия от тип А и В, трябва да имат възможност да притежават само система за предаване на данни, вместо система за гласова комуникация, ако е договорено с оператора на преносна система. Тази система за предаване на данни трябва да отговаря на изискванията, формулирани в параграфи 1 и 2.
5. Освен системата за гласова комуникация, държавите членки могат да изискват за подпомагане на плана за възстановяване да се използва допълнителна система за комуникация; в такъв случай тази допълнителна система за комуникация трябва да отговаря на изискванията, формулирани в параграф 1.

Член 42

Инструменти и съоръжения

1. Всеки ОПС предоставя инструментите и съоръженията от критично значение, посочени в член 24 от Регламент (ЕС) 2017/1485 за най-малко 24 часа, в случай на отпадане на първичното електрозахранване.
2. Всеки ОРС и ЗПЕМ, определен съгласно член 23, параграф 4, както и доставчик на услуги за възстановяване, предоставя инструментите и съоръженията от критично значение, посочени в член 24 от Регламент (ЕС) 2017/1485 и използвани в плана за възстановяване за най-малко 24 часа, в случай на отпадане на първичното електрозахранване, както е дефинирано от оператора на преносна система.
3. Всеки ОПС трябва да има поне една географски отделена резервна зала за управление. Резервната зала за управление включва най-малкото инструментите и съоръженията от критично значение, посочени в член 24 от Регламент (ЕС) 2017/1485. Всеки ОПС трябва да осигури резервно електрозахранване за своята зала за управление, за най-малко 24 часа, в случай на отпадане на първичното електрозахранване.
4. Всеки ОПС подготвя процедура за прехвърляне, чрез която възможно най-бързо и при всички случаи в рамките на три часа се преместват функциите от главната зала за управление към резервната зала за управление. Процедурата включва експлоатацията на системата по време на прехвърлянето.
5. Подстанции, определени като съществени за процедурите от плана за възстановяване съгласно член 23, параграф 4, трябва да бъдат в действие във всеки случай на отпадане на първичното електрозахранване в продължение на поне 24 часа. За подстанции в синхронните зони Ирландия и Латвия, продължителността на работата в случай на отпадане на първичното електрозахранване може да бъде под 24 часа и трябва да бъде одобрена от регулаторния орган или друг компетентен орган на държавата членка по предложение на оператора на преносна система.

ГЛАВА VI

СЪОТВЕТСТВИЕ И ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ

РАЗДЕЛ 1

Изпитване за съответствие на възможностите на ОПС, ОРС и ЗПЕМ

Член 43

Общи принципи

1. Всеки ОПС оценява периодично правилното функциониране на всички съоръжения и възможности, разгледани в плана за защита на системата и плана за възстановяване. За тази цел, всеки ОПС периодично проверява съответствието на тези оборудване и възможности в съответствие с параграф 2 и с член 41, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/631, член 35, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1388 и член 69, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2016/1447.
2. Не по-късно от 18 декември 2019 г. всеки ОПС определя план за изпитване, като се консултира с операторите на разпределителни системи, значителните потребители на електроенергийната мрежа, определени съгласно член 11, параграф 4 и член 23, параграф 4, доставчиците на услуги за защита и доставчиците на услуги за възстановяване. В плана за изпитване се набелязват оборудването и възможностите, които са от значение за плана за защита на системата и плана за възстановяване, които трябва да бъдат изпитани.
3. Планът на изпитването включва периодичността и условията на изпитванията, въз основа на минималните изисквания, посочени в членове 44—47. Планът за изпитване следва методиката, посочена в Регламент (ЕС) 2016/631, Регламент (ЕС) 2016/1388 и Регламент (ЕС) 2016/1447 за съответната изпитвана възможност. За ЗПЕМ, които не попадат в обхвата на Регламент (ЕС) 2016/631, Регламент (ЕС) 2016/1388 и Регламент (ЕС) 2016/1447, планът на изпитване се съобразява с разпоредбите на националното право.
4. По време на изпитването никой ОПС, ОРС, ЗПЕМ, доставчик на услуги за защита и доставчик на услуги за възстановяване не трябва да застрашава експлоатационната сигурност на преносната система и на взаимосвързаната преносна система. Изпитването се извършва по начин, свеждащ до минимум въздействието върху потребителите на системата.
5. Изпитването се счита за успешно, когато са изпълнени условията, установени от съответния системен оператор съгласно параграф 3. ОПС, ОРС, ЗПЕМ, доставчикът на услуги за защита и доставчикът на услуги за възстановяване повторят изпитването, докато не бъдат изпълнени тези критерии.

Член 44**Изпитване за съответствие на възможностите на модулите за производство на електроенергия**

1. Всеки доставчик на услуги за възстановяване, който е модул за производство на електроенергия, предоставящ услуга за пускане без външно захранване, извършва изпитване за способност за пускане без външно захранване най-малко на всеки три години, следвайки методиката, определена в член 45, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2016/631.
2. Всеки доставчик на услуги за възстановяване, който е модул за производство на електроенергия, предоставящ услуга за бързо ресинхронизиране, извършва изпитване за превключване към покриване на собствените нужди след всякакви промени в оборудването, оказващи влияние върху способността му за експлоатация за покриване на собствените нужди, или след две неуспешни последователни превключвания при действителна експлоатация, следвайки методиката, определена в член 45, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2016/631.

Член 45**Изпитване за съответствие на потребяващи съоръжения, осигуряващи реакция на потреблението**

1. Всеки доставчик на услуги за защита, осигуряващ реакция на потреблението, извършва изпитване на изменението на товара след две последователни неуспешни реакции при действителна експлоатация или поне веднъж годишно, следвайки методиката, определена в член 41, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/1388.
2. Всеки доставчик на услуги за защита, осигуряващ изключване на товара при понижаване на честотата при реакция на потреблението, трябва да извърши изпитване на изключване на товара при понижаване на честотата в срок, който се определя на национално равнище, и следвайки методиката, определена в член 37, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2016/1388 за потребяващи съоръжения, присъединени към преносна система, или в съответствие със сходна методика, дефинирана от съответния системен оператор за други потребяващи съоръжения.

Член 46**Изпитване за съответствие на възможностите за ПТВН**

Всеки доставчик на услуги за възстановяване, който е система за ПТВН, предоставящ услуга за пускане без външно захранване, извършва изпитване за способност за пускане без външно захранване най-малко на всеки три години, следвайки методиката, определена в член 70, параграф 11 от Регламент (ЕС) 2016/1447.

Член 47**Изпитване за съответствие на релетата за изключване на товара при понижаване на честотата**

Всеки ОПС и ОРС извършва изпитвания на релетата за изключване на товара при понижаване на честотата, поставени в инсталациите му, в срок, който трябва да бъде определен на национално равнище, и като следва методиката, определена в член 37, параграф 6 и член 39, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2016/1388.

Член 48**Изпитване на комуникационни системи**

1. Всеки ОРС и ЗПЕМ, определен съгласно член 23, параграф 4, всеки ОПС и всеки доставчик на услуги за възстановяване трябва да изпитва комуникационните системи, дефинирани в член 41, най-малко веднъж годишно.
2. Всеки ОРС и ЗПЕМ, определен съгласно член 23, параграф 4, всеки ОПС и всеки доставчик на услуги за възстановяване трябва да изпитва резервния захранващ източник на комуникационните си системи най-малко веднъж на пет години.
3. Не по-късно от 18 декември 2024 г. всеки ОПС, като се консултира с други ОПС, определя план за изпитване на комуникацията между ОПС.

Член 49**Изпитване на инструменти и съоръжения**

1. Всеки ОПС изпитва способността на главните и резервните захранващи източници да захранват неговите главна и резервна зали за управление, предвидени в член 42, поне веднъж годишно.

2. Всеки ОПС изпитва функционалните възможности на инструментите и съоръженията от критично значение, посочени в член 24 от Регламент (ЕС) 2017/1485, най-малко веднъж на три години, като обхваща както главните, така и резервните инструменти и съоръжения. Когато тези инструменти и съоръжения включват участие на операторите на разпределителни системи или значителните потребители на електроенергийната мрежа, тези страни участват във въпросното изпитване.
3. Всеки ОПС изпитва способността на резервните захранващи източници да захранват особено важни функции на подстанциите, определени като особено важни за процедурите от плана за възстановяване съгласно член 23, параграф 4, поне веднъж на пет години. Когато тези подстанции са в разпределителни системи, това изпитване се извършва от операторите на разпределителни системи.
4. Всеки ОПС изпитва процедурата за прехвърляне, целяща преместване на функции от главната зала за управление към резервната зала за управление, предвидена в член 42, параграф 4, поне веднъж годишно.

РАЗДЕЛ 2

Изпитване за съответствие и преразглеждане на плановете за защита на системата и плановете за възстановяване

Член 50

Изпитване за съответствие и периодично преразглеждане на плана за защита на системата

1. Всеки ОПС, засегнат от изпълнението на изключване на товара при понижаване на честотата в неговите инсталации, актуализира веднъж годишно съобщението до уведомяващия системен оператор съгласно член 12, параграф 6, буква б). Това съобщение включва заданията за честотата, при които започва изключване на нетния товар, и процента на нетния товар, изключван при всяко такова задание.
2. Всеки ОПС следи за правилното изпълнение на изключването на товара при понижаване на честотата въз основа на ежегодното писмено съобщение, посочено в параграф 1, и въз основа на подробностите за изпълнението в инсталациите на операторите на преносни системи, когато е приложимо.
3. Всеки ОПС преразглежда поне веднъж на пет години, своя пълен план за защита на системата, за да оцени неговата ефективност. При това преразглеждане ОПС взема предвид поне:
 - а) разработването и развиването на своята мрежа от последното преразглеждане или първоначалното проектиране;
 - б) възможностите на ново оборудване, монтирано в преносните и разпределителните системи от последното преразглеждане или първоначалното проектиране;
 - в) ЗПЕМ, въведени в експлоатация след последното преразглеждане или първоначалното проектиране, техните възможности и съответните предлагани услуги;
 - г) проведените изпитвания и анализа на аварияте в системата съгласно член 56, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/1485; и
 - д) данните за експлоатацията, събрани по време на нормална експлоатация и след смущение в работата.
4. Всеки ОПС преразглежда съответните мерки от своя план за защита на системата в съответствие с параграф 3, преди всяка значителна промяна в конфигурацията на електроенергийната мрежа.
5. Когато ОПС открие необходимостта от адаптиране на плана за защита на системата, той изменя плана си за защита на системата и въвежда тези изменения в съответствие с член 4, параграф 2, букви в) и г), както и членове 11 и 12.

Член 51

Изпитване за съответствие и периодично преразглеждане на плана за възстановяване

1. Всеки ОПС преразглежда мерките от своя план за възстановяване въз основа на изпитвания чрез компютърна симулация, като използва данни от операторите на разпределителни системи, определени съгласно член 23, параграф 4, и доставчиците на услуги за възстановяване, поне веднъж на пет години. ОПС дефинира тези симулационни изпитвания в специална процедура за изпитване, включваща поне:
 - а) последователността на възстановяването на електроснабдяването от доставчиците на услуги за възстановяване със способности за пускане без външно захранване или за експлоатация в островен режим.
 - б) захранването на основните спомагателни системи на модулите за производство на електроенергия;
 - в) процеса на повторно включване на товара; и
 - г) процеса за ресинхронизиране на мрежите в островен режим.

2. В допълнение, когато това се счита за необходимо от ОПС за ефективността на плана за възстановяване, всеки ОПС извършва изпитване в експлоатация на части от плана за възстановяване, при съгласуване с ОРС, определени съгласно член 23, параграф 4, и с доставчиците на услуги за възстановяване. ОПС определя, като се консултира с операторите на разпределителни системи и с доставчиците на услуги за възстановяване, въпросните експлоатационни изпитвания в специална процедура за изпитване.
3. Всеки ОПС преразглежда своя план за възстановяване, за да оцени неговата ефективност, поне веднъж на пет години.
4. Всеки ОПС преразглежда съответните мерки от своя план за възстановяване в съответствие с параграф 1, и преразглежда тяхната ефективност преди всяка значителна промяна в конфигурацията на електроенергийната мрежа.
5. Когато ОПС откри необходимостта от адаптиране на плана за възстановяване, той изменя плана си за възстановяване и въвежда тези изменения в съответствие с член 4, параграф 2, букви в) и г), както и членове 23 и 24.

ГЛАВА VII

ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 52

Наблюдение

1. ЕМОПС за електроенергия наблюдава изпълнението на настоящия регламент в съответствие с член 8, параграф 8 от Регламент (ЕО) № 714/2009. Наблюдението обхваща по-специално следните теми:
 - а) установяване на всякакви различия в изпълнението на настоящия регламент на национално равнище за елементите, изброени в член 4, параграф 2;
 - б) оценка на съгласуваността на плановете за защита на системата и плановете за възстановяване, извършвана от операторите на преносни системи съответствие с член 6;
 - в) прагове, над които въздействието на действията на един или повече ОПС по време на извънредни състояния, състояния на прекъсване на електроснабдяването или на възстановяване, се счита за значително за други ОПС в рамките на региона за изчисляване на преносната способност в съответствие с член 6;
 - г) степента на хармонизиране на правилата за прекратяване и възстановяване на пазарните дейности, установени от операторите на преносни системи в съответствие с член 36, параграф 1 и за целите на доклада, предвиден в член 36, параграф 7;
 - д) степента на хармонизиране на правилата за уреждане на дисбаланси и за уреждане на балансиращата енергия в случай на спиране на пазара, посочени в член 39.
2. Агенцията, в сътрудничество с ЕМОПС за електроенергия, изготвя не по-късно от 18 декември 2018 г. списък на съответната информация, която да бъде съобщена от ЕМОПС за електроенергия на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 9 и член 9, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 714/2009. Списъкът на съответната информация подлежи на актуализиране. ЕМОПС за електроенергия поддържа пълен архив за изискваната от Агенцията информация под формата на цифрови данни в стандартизиран формат.
3. Съответните ОПС представят на ЕМОПС за електроенергия информацията, необходима за изпълнението на задачите, посочени в параграфи 1 и 2.
4. След поискване от страна на съответния регулаторен орган в съответствие с член 37 от Директива 2009/72/ЕО, ОРС и организациите съгласно член 39, параграф 1, предоставят на ОПС информацията съгласно параграф 2, освен ако тази информация вече е на разположение на регулаторните органи, операторите на преносни системи, Агенцията или ЕМОПС за електроенергия във връзка със съответните им задачи за наблюдение — в такъв случай това не се прави, за да се избегне дублирането на информация.

Член 53

Участие на заинтересованите страни

Агенцията, в тясно сътрудничество с ЕМОПС за електроенергия, организира участието на заинтересованите страни във връзка с изпълнението на настоящия регламент. Това участие включва провеждането на редовни срещи със заинтересованите страни, за да се установят проблемите и да се предложат подобрения по отношение на изискванията на настоящия регламент.

ГЛАВА VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 54

Изменения на договори и общи условия

Всички съответни клаузи в договорите и общите условия на операторите на преносни системи, операторите на разпределителни системи и значителните потребители на електроенергийната мрежа, свързани с експлоатацията на системата, трябва да са съобразени с изискванията на настоящия регламент. За целта тези договори и общи условия трябва да бъдат съответно изменени.

Член 55

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 15, параграфи 5–8, член 41 и член 42, параграфи 1, 2 и 5 се прилагат считано от 18 декември 2022 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 24 ноември 2017 година.

За Комисията
Председател
Jean-Claude JUNCKER

ПРИЛОЖЕНИЕ

Характеристики на последователността от действия за автоматично изключване на товара при понижаване на честотата:

Параметър	Стойности за СЗ „Континентална Европа“	Стойности за СЗ „Скандинавие“	Стойности за СЗ „Великобритания“	Стойности за СЗ „Ирландия“	Мерна единица
Задължително начално ниво за изключване на товарите: Честота	49	48,7–48,8	48,8	48,85	Hz
Задължително начално ниво за изключване на товарите: Товар, подлежащ на изключване	5	5	5	6	% от сумарния товар на национално равнище
Задължително крайно ниво за изключване на товарите: Честота	48	48	48	48,5	Hz
Задължително крайно ниво за изключване на товарите: Кумулативен товар, подлежащ на изключване	45	30	50	60	% от сумарния товар на национално равнище
Обхват на изпълнение	± 7	± 10	± 10	± 7	% от сумарния товар на национално равнище, за дадена честота
Минимален брой стъпки за достигане на задължителното крайно ниво	6	2	4	6	Брой стъпки
Максимален изключен товар за всяка стъпка	10	15	10	12	% от сумарния товар на национално равнище, за дадена стъпка